

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 80
(12 листопада 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	29
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА	40
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ <u>і</u> СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	44

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Зустріч Президента України П. Порошенка з новообраними головами міських рад

11 листопада, під час робочої зустрічі з новообраними міськими головами, Президент наголосив на важливості максимально повного використання на місцях можливостей, які дає децентралізація. Глава держави підкреслив, що зміни до Конституції передбачають реальну децентралізацію влади, передачу на місця значної частини повноважень і відповідальності, а також допомагають досягти миру, який, як повітря, потрібен Україні.

Президент нагадав, що зміни до Конституції, які передбачають важливу реформу місцевого самоврядування, ухвалені поки лише в першому читанні, але завдяки внесеним змінам до Бюджетного та Податкового кодексів громади вже отримали суттєві додаткові надходження. «Сьогодні міські та місцеві бюджети зросли в середньому по Україні більш ніж на 40 % – це вже реальне забезпечення фінансової самостійності місцевого самоврядування», – наголосив глава держави.

Президент зазначив, що вже 159 територіальних громад реалізували положення Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і вперше обрали представницькі органи з принципово новим колом повноважень та значно розширеним фінансовим забезпеченням. «Це стало суттєвим кроком на шляху до створення потужної основи держави – спроможних, самодостатніх та відповідальних територіальних громад. Тому вам карти в руки – працюйте, беріть ті повноваження, які зможете взяти, і забезпечуйте ефективне використання фінансового ресурсу, який в ці непрості дні, під час війни, держава віддає на територіальний рівень», – наголосив Президент. Глава держави зазначив, що в розпорядження таких громад додатково надається 60 % податку на доходи фізичних осіб та державні субвенції на освіту і медицину. «Принципова позиція моєї програми децентралізації – гроші, повноваження та відповідальність», – заявив П. Порошенко.

За дорученням Президента наразі Кабінетом Міністрів доопрацьовується проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», у якому має бути визначений загальний обсяг субвенцій на формування відповідної інфраструктури об'єднаних територіальних громад. «Ви повинні знати свої можливості, і ви маєте ними скористатися. Ви маєте стати апологетами передбачених децентралізацією змін у моделі відносин «людина – громада – держава», прибрати зайві ланки і мати ефективну позицію і бути співавторами законодавчої бази в проведенні децентралізації», – наголосив глава держави.

Президент зазначив, що зміни до Конституції в частині децентралізації, які були схвалені Конституційною Комісією та позитивно оцінені міжнародними експертами, потребують близько 500 законодавчих

вдосконалень. «Не залишайтесть осторонь цього процесу, бо це ваші права, захист інтересів ваших громад та України. Я розраховую на ваш підтримку та ефективну взаємодію», – наголосив глава держави, додавши, що ухвалення відповідних змін до Конституції у другому читанні не є справою лише Президента, уряду та Верховної Ради.

Президент наголосив, що одним з головних завдань влади є забезпечення єдності держави і соборності України. «Децентралізація не означатиме послаблення центральної влади в таких питаннях, як оборона, зовнішня політика, національна безпека, верховенство права, дотримання прав і свобод людини», – сказав Президент. Відповідно до конституційних змін, для нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування, реалізації на місцях державних програм, здійснення інших повноважень в Україні пропонується запровадити інститут префектів. «Україну треба боронити. Префекти – це ваші партнери, партнери по збереженню, розвитку і процвітанню України», – звернувся до міських голів Президент.

Також Президент закликав народних депутатів завершити прийняття змін до законодавства з пакета зобов'язань України щодо безвізового режиму. Зокрема, під час робочої зустрічі з новообраними головами міських рад глава держави заявив: «Досягнення безвізового режиму – пріоритетне завдання». Президент наголосив на необхідності відповідального ставлення усіх до виконання зобов'язань України. «Це ще одна свобода для Українського народу. Це рубікон, який ми переходимо від радянського минулого», – заявив П. Порошенко.

При цьому Президент висловив здивування, що «за ці зміни не голосують політичні сили – наші політичні партнери по Коаліції, які зафіксували це зобов'язання в Коаліційній угоді, які чітко наголошували в своїх виборчих програмах щодо європейської інтеграції і зобов'язання щодо безвізового режиму, такі сучасні й прогресивні, раптом впадають в дрімучі забобони і стереотипи антиєвропейської пропаганди».

Глава держави зазначив, що реформи, які проводить Україна, є складовими Угоди про асоціацію з ЄС, «і потрібні, в першу чергу, нам самим». Ці реформи стосуються багатьох сфер життя, зокрема – ефективної протидії корупції, безпеки наших громадян і переходу на загальноєвропейську практику ідентифікації особи.

Президент також поінформував про завершення процесу створення антикорупційних органів, зокрема – завершення тестування кандидатів на посаду антикорупційного прокурора, який 1 грудня 2015 р. має розпочати свою роботу. Глава держави наголосив: «Мова йде не лише про зміну прізвищ, а про інституціональні зміни, які забезпечать ефективний механізм боротьби з корупцією».

Голова Представництва Європейського Союзу в Україні посол Ян Томбінські, який взяв участь у зустрічі, зазначив: «Те, що вчора було прийнято Верховною Радою, – велика революційна зміна на шляху боротьби з корупцією». Він особливо наголосив на тому, що мова йде не лише про

виконання зобов'язань України перед ЄС, а про «макрозміни для України, які їй найбільш потрібно провести на шляху до Євросоюзу – спільноти держав, яка базується на спроможності виконання зобов'язань» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –11.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Закіров, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Чи є світло в кінці тунелю, або ситуація на Донбасі у висвітленні російських ЗМІ

Сьогоднішня позиція російської влади щодо оцінки подій в Україні в основному залишається незмінною та виходить із двох основних положень, які підкреслила офіційна представниця МЗС Російської Федерації (РФ) М. Захарова у своїх відповідях на запитання відвідувачів сторінки Російської служби ВВС у Facebook. Перше положення – Україна повністю втратила суверенітет унаслідок того, що влада країни керувалася інтересами зарубіжних гравців. Друге – на Донбасі триває громадянська війна, що стала наслідком катастрофічної політики людей, які захопили в Києві владу у 2014 р. Аргументи, які озвучуються на користь зазначеної позиції, – усунення президента відбулося під тиском зарубіжних держав, зовнішнє вторгнення в Україну цілком уявне, а сепаратизм є намаганням частини населення залишити країну разом з територією внаслідок нехтування правами національних меншин і проведення політики чужих інтересів. Щодо можливості приєднання самопроголошених «ДНР» і «ЛНР» до РФ і подальшої їхньої долі М. Захарова зазначила: «Росія, як і весь світ, виходить з безальтернативності Мінських домовленостей. А в них чітко сказано, що Донецьк і Луганськ – частина України» (http://www.bbc.com/russian/russia/2015/09/150909_bbc_facebook_fm_spokeswoman).

Незважаючи на нібито однозначність наведених тверджень, певне поле для маневру у висловленій позиції все ж таки залишається, оскільки йдеться про орієнтацію лише на букву Мінських домовленостей. Тобто у випадку їхнього зриву чи досягнення іншого варіанта припустима і відповідна зміна позиції.

У своїй звичній епатажній манері оцінив ситуацію лідер ЛДПР В. Жириновський, який наголосив, що самопроголошені республіки на Сході України могли бути створені за участю США: «Американцям вигідно, щоб якраз не було ніякого демократичного уряду. Потрібна розмазня Україна. Потрібна не тільки Луганська республіка, Донецька, а Харківська, Дніпропетровська, щоб був хаос. Росія не піде на провокацію, ми війська не

введемо, але будемо змушені допомагати. Тобто витягати з Росії ресурси, економічно душити, давити, через ІДІЛ обрушувати ціни на нафту і через військову ситуацію у Європі обрушувати наш рубль. Вони сподіваються, що ми будемо змушені годувати всі російські республіки».

Слід зауважити, що, незважаючи на всю його екстравагантність, а скоріше за все завдяки їй, В. Жириновський продовжує залишатися доволі популярним політиком у Росії. Його заява з деякою долею імовірності може розглядатися як одна зі спроб пояснити, принаймні певній частині суспільства, поточну ситуацію та перекласти відповідальність за економічні та зовнішньополітичні втрати, що несе Російська Федерація та російські громадяни у зв'язку з конфліктом на Сході України, на плечі так би мовити «звичного винуватця». «У всьому винні американці. Скрізь американський слід, скрізь пахне американцем», – наголошує В. Жириновський (<http://www.presidentpress.ru>).

Поряд з тим, останнім часом спостерігаються і певні зміни в політиці Кремля щодо окупованих територій. Зокрема, ЗМІ було поширено інформацію про те, що неформального куратора «ЛНР» і «ДНР» В. Суркова змінює Д. Козак, який свого часу очолював «особливу федеральну комісію по Північному Кавказу», а з весни 2014 р. курирує в уряді РФ питання Криму і Севастополя. Директор Інституту країн СНД К. Затулін схильний вважати, що ці перестановки пов'язані з намаганням створити на цих територіях реально функціонуючі механізми управління. Аналогічну думку висловлює російський журналіст К. Гаазе, який вважає, що переформатування верхівки сепаратистів пов'язане з намаганням замінити одіозні фігури хоча б «умовними політиками». Зокрема, на початку вересня поточного року А. Пургіна на посаді так званого «голови Народної ради ДНР» було замінено Д. Пушилїним, переговорником у Мінській контактній групі з боку «ДНР». Ці зміни, на думку російського журналіста, пов'язані з тим, що вже понад півроку тому президент Росії В. Путін дав своїм підлеглим установку – «Президент України П. Порошенко і керівництво ЛДНР повинні сісти за один стіл переговорів у прямому сенсі слова, без посередників і без модерації. Неважливо, якою ціною буде досягнутий цей результат. Неважливо, буде ця зустріч продуктивною чи ні. Важливо, щоб керівництво України визнало право промосковських бунтарів на існування і підтвердило це їхнє право фактом прямих переговорів» (<http://www.forbes.ru>). Тим самим відбудеться не лише фактична легітимізація «ЛДНР» як суб'єктів переговорного процесу на офіційному рівні, але для Кремля з'явиться можливість відкрити шлях для виходу зі складної ситуації.

«Це спосіб зберегти обличчя і зняти з балансу два квазісуб'єкти РФ, утримувати які не тільки дорого, а й технічно доволі складно», – наголошує К. Гаазе. «Прямі переговори – єдина реальна гарантія, що на українському фронті не відбудуться дві найбільш неприємні для президента Путіна речі. Що йому не доведеться воювати з Україною під російським прапором. І що йому не доведеться евакуювати Донбас у результаті, як це називають у Москві, “зливу Новоросії”», – підкреслює російський експерт

(<http://www.forbes.ru>).

Саме про намагання за будь-яку ціну легітимізувати керівників «ЛДНР» свідчить і позиція, висловлена прес-секретарем президента РФ Д. Пескова. «Як неодноразово говорив президент Путін, головне питання – це вирішення всіх питань за допомогою прямого діалогу Києва та представників Донбасу. По-іншому досягти якихось домовленостей неможливо. Ні ОБСЄ, ні європейські наші колеги, ні Росія за Київ і представників Донбасу ці домовленості досягти не можуть» (<http://ria.ru/world/20150923/1275985620.html>). Аналогічну думку висловлює і офіційний представник МЗС Росії М. Захарова. «Київ ніяк не хоче визнати необхідність прямого діалогу з тими людьми, з якими планує жити. Вони кажуть, що будуть вести діалог тільки з легальними, законними представниками цих територій, які повинні бути вибрані. Тут починається замкнуте коло, бо в мінських домовленостях чітко сказано, що конституційна реформа, питання виборів, узагалі подальшого співіснування цих територій повинні вирішуватися в прямому контакті, прямому діалозі з представниками Донбасу», – заявила М. Захарова. Крім того, вона зауважує, що підписи глав «ДНР» і «ЛНР» стоять під Мінськими угодами – документом, який вже набув міжнародно-правового характеру, оскільки схвалений резолюцією Ради Безпеки ООН. Отже, М. Захарова стверджує, що керівництво самопроголошених республік не лише цілком легітимне, але ця легітимність визнана вже навіть на міжнародному рівні.

З початком російської військової операції у Сирії в експертному середовищі сформувалася думка про можливий розмін української кризи на сирійську. Проте директор Московського центру Карнегі Д. Тренін вважає, що ситуація значно складніша. «Росія навряд чи відмовиться від підтримки ДНР і ЛНР і просто здасть керівництво невизнаних республік. Вона навряд чи виведе звідти техніку і тих людей, які воювали з українськими силами. Не думаю, що це відбудеться. Тому що крім іншого, це буде самогубство для президента Путіна. Усе-таки ним багато було сказано та зроблено стосовно ДНР і ЛНР, і від цього відійти просто так важко», – наголошує Д. Тренін (<http://www.golos-ameriki.ru>).

Першопричини наявних змін у позиції Кремля російський політолог Д. Орешкін убачає в усвідомленні вичерпності ресурсів. «Путін не може просуватися далі, тому що будь-яке просування по Україні в бік, наприклад, Маріуполя або Слов'янська, викликатиме величезну кількість витрат – дипломатичних, санкційних, військових і демографічних у вигляді “вантажу 200”», – зазначає експерт. На думку Д. Орешкіна, відтепер Путін буде намагатися «спихнути» Донбас України, оскільки «платити за розбитий посуд» він не хоче. «Залишається тільки пошкодувати тих, хто залишився на тій території, над якою простяг свою руку “збирач російських земель” В. Путін. На жаль, ситуація дуже тривіальна. Саме так і закінчуються всі подібні ініціативи. Але хоча б не стріляють – і то добре», – робить висновок Д. Орешкін (<http://rusmonitor.com>). У свою чергу ідеолог «руського мира», російський суспільний діяч, філософ, професор МГУ О. Дугін вважає, що

головну роль у тому, що формально Росія не визнала незалежність донбаських республік, а лише заявила про повагу до референдумів у «ДНР» і «ЛНР», відіграли представники російського політичного істеблішменту, що мають бізнес-інтереси на Заході. «Їм послали чіткий меседж: якщо звільнення Руського мира продовжиться, то “ви позбудетеся всього, що маєте”. Шкурний інтерес переважив національні інтереси, і олігархи сказали Путіну: “Досить з нас і Криму!”» – зауважує російський філософ (<http://www.profi-forex.org>).

Проте слід мати на увазі, що для заспокоєння немає і не може бути жодних підстав. В інтерв'ю агентству «Новоросія» О. Дугін зазначив, що «Україна може бути самостійною та незалежною державою виключно як наш союзник... Відсутність контролю кордону київською стороною, той індикатор, за яким можна судити про все. Так, ми програємо цю битву, але ще не програли – поки кордон контролює Донецька та Луганська народні республіки – ще не все втрачено... Мінські угоди дійсно ніяких протиріч не знімають. Це просто виграш часу. Цим відтягуванням фінальної сутички намагалися скористатися, і ми, і українці. Питання Новоросії ми не вирішили, а лише відклали його рішення. Відповідно Мінські угоди, за які ми будемо триматися, будуть поступово піддаватися руйнуванню та скасуванню найрізноманітнішими способами... Війну можна знову спробувати відтягнути на якийсь час, і Росія докладе певних зусиль у цьому напрямі. Тому що зараз війна нам не вигідна, ми до неї готові набагато менше, ніж рік тому» (<http://evrazia.org/article/2754>). Отже, за словами ідеолога «руського миру», стратегічна мета залишається. Узята лише тактична пауза задля зриву Мінських угод і підготовки до «фінальної сутички».

Щодо того, як ставитися до слів професора О. Дугіна, слід згадати, що 12 серпня 2009 р. на сторінках деяких інтернет-видань з'явився його коментар з приводу тогочасної політичної ситуації навколо відтермінування поїздки посла РФ до України. Зокрема, він наголосив, що з продовженням курсу на входження України в НАТО «будуть мобілізовані православні російські українські сили». Щодо подальшого розвитку подій О. Дугін підкреслив: «Я вважаю, що це може призвести до військового конфлікту в Криму і на Сході України, як це було в Південній Осетії та Абхазії». І, нарешті, головний меседж російського політолога: «Чорноморський флот Росії буде стояти в Севастополі, навіть якщо доведеться весь Крим і всю Східну Україну перевести під протекторат Росії», – наголошував російський професор О. Дугін за п'ять років до анексії Криму та війни на Донбасі (<http://www.rupor.info/glavnoe/2009/08/12/dugin-fasist/>).

Директор Інституту політичних досліджень, політолог, член Громадської палати РФ С. Марков у інтерв'ю кореспонденту «МК.ru» зазначив, що Київ не дає можливості сформуватися в «ДНР» і «ЛНР» легітимним органам влади. У разі недосягнення домовленостей щодо проведення виборів Донецьк і Луганськ проведуть свої власні вибори, за своїми власними законами. Після чого, зауважив російський експерт, цілком імовірним може стати проведення так званого приєднувального референдуму

та подальше входження «ДНР» і «ЛНР» до складу Росії. «Там російське населення, 90 % хочуть жити в Росії, вони борються за це. Населення Росії – хоча, може бути, у дещо меншому ступені, ніж у випадку Криму, – але теж підтримує ідею приєднання цих республік», – наголошує С. Марков. Проте, зазначимо, що за останніми соціологічними опитуваннями реальна ситуація істотно відрізняється від очікувань російського експерта. Так, за даними Всеросійського центру вивчення громадської думки (ВЦІОМ) від 30 вересня 2015 р., спостерігаються певні зміни в настроях росіян. Хоча 73 % росіян вважають за необхідне продовжувати підтримку Донбасу, але приймати самопроголошені республіки до складу РФ пропонують тільки 16 % опитаних. Крім того, спостерігається стала тенденція до визнання, що в інтересах Росії мирні переговори та заморожування конфлікту, нехай і шляхом поступок і фінансових втрат. Цю думку в січні поточного року підтримували 65 %, а у вересні – уже 74 % опитаних. У липні 2014 р. про те, що більшість жителів «ЛНР» і «ДНР» підтримують ополчення, говорили 79 % громадян Росії, а у вересні 2015 р. – 64 % (<http://wciom.ru/index.php?id=236&uid=115410>). Отже, наведені дані показують, що, незважаючи на масовану пропаганду, певні зрушення у бік адекватної оцінки подій громадянами Росії все ж таки відбуваються, і це влада також змушена буде враховувати. Ще однією ознакою змін можна вважати і перенесення акцентів у російських ЗМІ, що спостерігають як пересічні громадяни, так і фахівці. Зокрема, російська журналістка Д. Андреева зауважує, що російські ЗМІ останнім часом майже перестали писати про Донбас і переключилися на більш «цікаву» Сирію. «Але війна за Новоросію – страшніше. Тому що рідна. І за російську ідею», – зауважує Д. Андреева і закликає своїх колег не піддаватися кон'юнктурним віянням.

С. Лавров, міністр закордонних справ РФ, у інтерв'ю «Російській газеті» зазначив, що Донбас має залишатися в складі України. «На всіх рівнях, вустами президента Росії, в інших форматах говоримо, що ми – за те, щоб вони стали частиною України», – наголошує С. Лавров (<http://tass.ru/politika/1979928>). Голова Комітету Держдуми з міжнародних справ О. Пушков свого часу заявляв, що Росія ніколи не ставила і не ставить під сумнів належність Донбасу Україні. «Позиція Росії така, що Східна частина України – це частина України на відміну від Криму, який опинився у складі України в результаті історичного казусу». Але російська сторона вважає «своїм завданням забезпечити інтереси російського населення в цьому регіоні». Зокрема, мова йде про особливий статус цієї території. «І якщо нам скажуть, що це інша країна, то, подивіться, як французи наполягали, щоб були забезпечені максимально широкі права французького населення в Квебеку, і канадцям доводилося з цим рахуватися», – сказав російській парламентар О. Пушков. Уже згадувана нами російська журналістка Д. Андреева, не пов'язана офіційними державними статусами, висловлюється ще відвертіше та наголошує, що «“ідея Новоросії” не зійшла з арени, а лише трансформувалася в складну та болісну трансформацію України зсередини за допомогою ДНР і ЛНР».

Звісно, можна не брати до уваги судження окремої тенденційно налаштованої людини. Але і на думку російського політолога та публіциста, фахівця з проблем поведінки російської політичної еліти Л. Шевцової, «Мінськ-2» є лише пошуком шляхів заморожування конфлікту: «Прагнення Кремля підірвати життєздатність держави, яку він вважає частиною “Руської системи” з українцями і росіянами – одним народом, означає відтворення стану “ні миру – ні війни”. Воно буде кровоточити і в будь-який момент здатне вибухнути». Причому ситуація додатково ускладнюється тим, що, на думку Л. Шевцової, «не Україна стала безпосереднім приводом для повернення Кремля до моделі “Фортеця – Росія”. Це повернення було реакцією на російські протести 2011–2012 рр. і наслідком нездатності Кремля правити в ситуації “напіввідкритої квартирки”, тобто м’якого авторитаризму. А падіння В. Януковича стало для Кремля одночасно і ударом (адже Москва його вже купила, а він не втримав владу!), і подарунком – він дав привід для переведу доктрини “Росія – Фортеця” (уже оформленої до кінця 2013 р.) з гасла в практичну площину через “кримнашизм”» (<http://www.ehorussia.com/new/node/11418>).

Доволі примітним є те, що аналогічні думки про міцний зв’язок розвитку ситуації на Сході України з політичним майбутнім правлячого у Росії режиму лунають і з протилежного табору. Зокрема, К. Затулін, директор Інституту країн СНД, який у 2006 р. оголошувався персоною нон-грата в цілях забезпечення національної безпеки України, вважає, що Росії нічого не залишається, окрім як докласти серйозних зусиль для зміцнення державності «ДНР» і «ЛНР» і зробити все можливе, щоб там не сталася катастрофа. «Катастрофа ДНР і ЛНР сьогодні для нас означала б, що на наступний день після цього почнеться активізація навколо Криму», – наголошує К. Затулін (<http://rusnext.ru>).

Отже, аналіз поточної ситуації показує, що офіційна Москва намагається уникнути ескалації конфлікту, прагне його переведення в суто політичну площину з подальшим введенням територій «ЛДНР» у тіло України. Проте загалом ситуація ще далека від вирішення. Висловлення російських політиків, урядовців і експертів свідчать, що Кремль у тій чи іншій мірі намагатиметься зберегти свій вплив, а ідеї «русського миру» і захисту співвітчизників не втрачають актуальності, оскільки вже стали органічною складовою політичної доктрини «Росія – Фортеця».

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Вопрос взаимоотношений «ЛДНР» с Украиной сквозь призму СМИ сепаратистов

Сразу следует отметить, что авторы подавляющего большинства публикаций в СМИ «ЛДНР» рассматривают Украинское государство как

некий искусственный проект, а саму Украину – как историческую и культурную часть России, отделенную в 1991 г. «в результате предательства интересов народа».

«Украина – это часть России, продолжение России. Как бы не пытались украинские горе-патриоты доказать обратное... Поэтому потеря Украины в результате преступного раздела СССР в 1991 году и такого же преступного бездействия российских властей в 90-е и нулевые, когда вместо налаживания нормальных отношений кремлевские барыги предпочитали торговать газом и с тупым упорством повторять, что “Украина – независимое государство” – эту потерю нельзя оправдать никакими успехами на Ближнем Востоке вообще и в Сирии в частности», – говорится в публикации на сайте «Новороссия» (<http://novorus.info/news/analytics/41579-nichto-ne-zamenit-nam-ukrainu.html>).

Утверждается также, что проект «Украина» провален – практически не осталось признаков и показателей, которые позволили бы назвать Украину страной. А потому, «как только Запад прекратит финансирование, Украину можно будет убрать со всех геополитических карт. Понятно, что Незалежной всё-таки могут манипулировать, раз уж судьба страны находится в руках спонсоров, однако экономика настолько убита, что в полной мере планы Запада осуществиться не смогут» (<http://novorus.info/news/analytics/41569-planu-zapada-razbivaet-ekonomicheskaya-realnost-ukrainy.html>).

Впрочем, В. Коровин, директор Центра геополитических экспертиз, член Общественной палаты РФ (Комиссия по гармонизации межнациональных и межрелигиозных отношений) озвучивает несколько иную точку зрения. По его мнению, Украина «распадется на наших глазах именно потому, что не желает считаться с идентичностями своего внутреннего многообразия, настаивая на унитарности украинской гражданской политической нации» (<http://www.novorosinform.org/comments/id/860>).

Также многочисленные материалы посвящены обоснованию тезиса о том, что именно Украина срывает выполнение «Минска-2», поскольку, если все пункты соглашений будут выполнены, «по сути, властям останется лишь зафиксировать дезинтеграцию страны. Которая, к слову, уже началась – автономный статус потребовали Харьковская, Запорожская и Днепропетровская области. ...Таким образом, Киеву остаётся одно: спровоцировать новую бойню на Юго-востоке, а там, глядишь, удастся склонить западных союзников к новым соглашениям» (<http://novorus.info/news/policy/41557-kievskaya-vlast-prozrela-my-v-minskoy-lovushke.html>).

Г. Бобров, «председатель Союза писателей ЛНР, легендарный автор “Эпохи мертворожденных”, в которой за 10 лет до начала нынешних событий предсказал войну Украины и Донбасса», также убеждает, что «к сожалению, Украина не собирается выполнять никакие договоры. Дело в том, что выполнение минских соглашений невозможно по одной простой причине – если Украина их выполнит, то она перестанет быть Украиной.

Договоренности предполагают, что та, единая, унитарная Украина просто перестанет существовать, превратится в конфедерацию. Если вначале Донбасс хотел, чтобы его услышали, хотели очень мягкой автономии с учетом нашего мировоззрения, культуры, истории и просто элементарного уважения, сейчас уже Донбасс на меньшее, чем конфедерация, не пойдет» (<http://novorossia.ru/main/35217-chno-budet-dalshe-s-ukrainoy-i-donbassom-konstantin-knyrik-gleb-bobrov-i-varyag-o-peremirii-minskih-soglasheniyah.html>).

Что же касается радикалов в среде сепаратистов, то, несмотря на желание РФ «впихнуть» «ЛДНР» обратно в состав Украины, они заявляют, что с «нацистским государством», «киевской хунтой» и т. п. и говорить-то не о чем...

Следует отметить, что тема «обреченности» Украины на дезинтеграцию и исчезновение с политической карты является одной из ведущих в СМИ сепаратистов (см., например, «Консенсус олигархов над разлагающимся трупом Украины» (<http://novorus.info/news/vlast/41962-konsensus-oligarhov-nad-razlagayuschimsya-trupom-ukrainy.html>), «В Киеве пахнет Майданом» (<http://novorus.info/news/page/8>) и т. п.).

Публикуются также различные прогнозы о вероятных вариантах раздела Украины (<http://novorus.info/news/analytics/41558-tri-veroyatnyh-varianta-razdela-ukrainy.html>).

Также значительное внимание СМИ сепаратистов уделяется теме местных выборов в Украине, состоявшихся 25 октября. В частности, тиражируются заявления «лидеров ЛДНР» по этому поводу.

Так, «спикер народного совета Донецкой Народной Республики» Д. Пушилин заявил, что местные выборы в Украине фактически провалились, что свидетельствует о политическом банкротстве действующей в стране власти во главе с Президентом П. Порошенко. «Все, что происходит сегодня на Украине, – это не выборы, это сплошная профанация. Избиение кандидатов, испорченные бюллетени, низкая явка избирателей, отмена и перенос выборов в Мариуполе и Красноармейске, закрытые избирательные участки в других украинских городах – перечислять можно долго, но все эти нарушения – отображение несовершенства государственной системы Украины, разлада в обществе и упадка украинской государственности в целом», – сказал Д. Пушилин (<http://novorossia.ru/main/35347-pushilin-mestnye-vybory-na-ukraine-stali-provalom-deystvuyushey-vlasti.html>).

По мнению же «главы ЛНР» И. Плотницкого, местные выборы в Украине «прошли с грубейшими нарушениями стандартов ОБСЕ и демократических процедур. Независимые наблюдатели зафиксировали рекордное число фактов подкупа и запугивания избирателей, фальсификации при голосовании и подсчете голосов. Порошенко не только проигнорировал критику закона о выборах со стороны БДИПЧ ОБСЕ. Эта организация указывала на неясность и запутанность закона, внутренние противоречия, несоответствие стандартам демократии. Но даже и этот жульнический закон применили с неслыханным размахом правонарушений и подтасовок» (<http://novorossia.ru/dnr-lnr/35353-zayavlenie-glavy-lnr-igorya-plotnickogo-po->

vyboram-na-ukraine.html).

В целом же акцент делается на том, что выборы мэров городов и депутатов в органы местного самоуправления показали, что федерализации Украины, а затем и последующего распада не избежать.

Об этом, кроме прочих, заявил, например, «украинский блогер», соучредитель харьковского движения «Великая Русь» М. Онуфриенко. По словам «эксперта», «как только киевский режим пошатнется, а он действительно пошатнется, харьковский мэр Г. Кернес станет первым, кто заговорит о федерализации».

Он отметил, что сегодня, спустя полтора года после государственного переворота, все идет к тому, что должно было произойти еще тогда – к отделению областей от Киева. «Если бы полтора года назад Кернес повел себя по-другому, уже давно была бы Харьковская народная республика или Харьковский федеративный округ. Но тогда мэр Харькова принял другое решение и поддержал Киев. А сейчас, после всего, что произошло, на Украине грядет федерализация, и первой областью станет Харьковская, потом Одесская и так далее. Ну а потом Украину ждет распад», – считает блогер

(http://antimaydan.info/2015/10/onufrienko_raspad_ukrainy_neizbezhen_vse_nachnetsya_s_otsoedineniya_harkova_409570.html).

Этой же теме посвящена и «аналитическая» публикация «Новороссия и новый парад суверенитетов на Украине в 2016 году» на сайте «Центрального информационного агентства Новороссии Novorus.info», в которой утверждается, что «псевдовыборы на Украине показали, что хунта теряет тотальный контроль над умами большинства населения, а первая по-настоящему тяжёлая зима и вовсе сведёт этот контроль к минимуму. Не поможет даже репрессивный механизм... Невозможность нападения на Донбасс под страхом ответа России и неготовности Европы вступиться за Порошенко отнимут у того единственный рычаг мобилизации населения против внешнего врага. Внутренние метастазы выйдут на первый план и похоронят “единую Бандерию”».

Отсюда делается вывод, что «освобождение Новороссии, вынужденно замороженное из-за объективных причин и стратегического выбора между кровавым и малокровным сценариям в пользу последнего, обязательно будет продолжено в ближайшее время.

...Регионы всё откровеннее станут обособляться, народ всё более возмущаться. Москва должна быть готова к новой, ещё более мощной, волне парада суверенитетов – прежде всего на Юго-востоке. Уже весной 2016-го фактическую самостоятельность могут обрести Запорожская и Харьковская земли, за ними подтянутся Николаевская, Днепропетровская и, возможно, Одесская.

...Пожалуй, только в Днепропетровске и Одессе не обойдётся без серьёзных столкновений.

Одновременно или чуть погодя парад суверенитетов пройдёт на Западе – Закарпатье и Галиции – после чего дойдёт очередь и до самой инертной

центральной части. Киеву на Минске-3 будет предложен последний шанс хоть как-то номинально удержать земли от распада – конфедерация» (<http://novorus.info/news/analytcs/41882-novorossiya-i-novyyu-parad-suverenitetov-na-ukraine-v-2016-godu.html>).

В данном контексте следует отметить, что в пользу тезиса о уже начавшейся дезинтеграции Украинского государства должно говорить и растиражированное СМИ сепаратистов сообщение о том, что «Народная рада Бессарабии» заявила о соединении украинской Бессарабии с молдавской Гагаузией и воссоздании республики Буджак на территории Одесской области (<http://novorus.info/news/policy/41575-v-odesskoy-oblasti-poyavilas-esche-odna-samoprovozglashennaya-respublika.html>).

Что же касается местных выборов в «ЛДНР», которые пройдут весной 2016 г., то их проведение планируется без участия Украины.

По словам И. Плотницкого, в Донбассе внимательно следили за прошедшими выборами в Украине и сделали очень неутешительные выводы – киевские власти допустили в ходе процесса голосования многочисленные нарушения, что убедило Луганск проводить местные выборы без участия Украины. «Мы видим, что Украина не умеет или не хочет следовать стандартам ОБСЕ на собственной территории. Поэтому нечего им делать и на наших будущих выборах. Мы проведём их сами по стандартам ОБСЕ и при наблюдении Бюро по демократическим институтам и правам человека», – заявил он.

«Политический и финансовый эксперт» А. Роджерс прокомментировал решение «ЛНР» проводить выборы без участия Украины. По его мнению, это только подтверждает тот факт, что Донбасс не собирается возвращаться в состав Украины. «Это подтверждает моё мнение о том, что никто возвращаться в состав Украины не собирается, а весь минский процесс был призван лишь показать неспособность киевского режима договариваться с руководством республик. Что даёт наличие ОБСЕ и отсутствие Украины? ОБСЕ даёт легитимизацию выборов, а отсутствие Украины гарантирует отсутствие фальсификаций», – утверждает А. Роджерс.

Эксперт фонда «Народная дипломатия» Д. Герасимов также постарался проанализировать слова «главы ЛНР». По его мнению, пока внимание мировой общественности отвлечено на Сирию, «Луганская и Донецкая народные республики» продолжают жить политической жизнью. «Скорее надо задаваться вопросом, не как пройдут выборы, а для чего: за что будут ратовать те люди, которые станут легитимными представителями Новороссии? В целом, привлечение ОБСЕ и других выборных институтов – шаг к некоторому утверждению статуса. Для чего? Формальное признание чистоты выборов, но тут надо уточнять, признаются ли в принципе выборы в Луганской и Донецкой народных республиках на мировой арене. В то же время все действия Киева будут направлены на непризнание выборов и дальнейшее давление на республики, вплоть до эскалации военного конфликта и военного подавления. Это основная цель, дальше – Крым», – считает Д. Герасимов.

В целом же возможность провести выборы в «Луганской и Донецкой народных республиках» без участия Украины доказывает одно – Донецк и Луганск собираются идти своим путём.

Впрочем, чутко прислушиваясь при этом к мнению РФ.

Так, недавно И. Плотницкий официально опроверг информацию о прекращении сотрудничества «республик Донбасса» с помощником президента России В. Сурковым (соответствующее заявление размещено на официальном сайте «главы ЛНР»).

«Ответственно заявляю, что никаких изменений в работе Луганской Народной Республики с Российской Федерацией в целом, и её руководства с помощником президента России Владиславом Юрьевичем Сурковым, в частности, не произошло», – заявил И. Плотницкий. «Мы как взаимодействовали с Владиславом Юрьевичем по всем ключевым вопросам, так и продолжаем взаимодействовать, и, что я хотел бы отметить особо, будем взаимодействовать и впредь», – отметил он (<http://www.novorosinform.org/news/id/41062>).

Также сообщается, что «Луганская народная республика» разрабатывает свою законодательную базу, подстраиваясь под опыт Российской Федерации. В этом направлении сейчас идёт активная работа вместе с российскими чиновниками. По мнению многих «экспертов», это абсолютно логичный шаг (http://antimaydan.info/2015/10/smozhet_li_donbass_provesti_vybory_bez_ukrain_y_mnenie_ekspertov_409511.html).

В РФ «уходит» Донбасс и экономически.

Как убеждает сайт «Novorossia.ru», «Украина неудержимо идет ко дну, и не в последнюю очередь – из-за сокращения экономической кооперации с Россией. Только за последний год в целом экспорт и импорт Украины упал на треть. А снижение товарооборота с основным партнером Украины произошло более чем на 60%. Беда в том, что, снижая экспорт в Россию, Украина не замещает этот рынок никаким другим. И пока Киев надеется, что таким образом сделает еще хуже своему северному соседу, на путь экономической интеграции с РФ становятся самопровозглашенные республики Донбасса». В качестве примера данного «курса» сообщается о том, что «Луганский мясокомбинат получил разрешение от Министерства экономического развития Российской Федерации на торговлю своей продукцией в Ростовской области и Крыму. Как сообщила исполняющая обязанности министра экономического развития и торговли ЛНР Елена Костенко, это у них “первое предприятие пищевой и перерабатывающей промышленности, которое пойдет с экспортом своей продукции на российский рынок”» (<http://novorossia.ru/main/35221-donbass-uhodit-v-rossiyu-ekonomicheski.html>).

О том, что диалог с «ДНР» больше нужен Киеву, заявил и «глава республики» А. Захарченко: «Диалог необходим, конечно, Киеву. Через месяц-два наступят холода (заявление было сделано в начале октября). У Киева угля нет. Нам Киев не нужен, Киеву нужен наш уголь» (<http://novorossia.ru/dnr-lnr/35117-zaharchenko-dialog-s-dnr-bolshe-nuzhen->

kievu-skoro-holoda-a-uglya-net.html).

Также сообщается о том, что «власти ДНР» рассматривают возможность снабжения металлургических заводов сырьем с месторождений Курской магнитной аномалии в РФ как альтернативу поставкам из Украины. Об этом, в частности, сообщил «начальник управления стратегией развития промышленности администрации главы республики» Е. Лавренов. «Наиболее оптимальным месторождением с точки зрения логистики и необходимых характеристик является месторождение Курской магнитной аномалии. Потенциальные курские партнеры не раскрываются из коммерческих соображений», – сказал он (<http://novorossia.ru/dnr-lnr/35141-vlasti-dnr-planiruyut-naladit-postavki-zhelezorudnogo-syrya-s-kurskih-mestorozhdeniy.html>).

Также обращает на себя внимание сообщение о том, что в конце прошедшей недели «парламент ДНР» начал процедуру лишения украинского языка статуса государственного. Основной причиной такого решения депутатов «стало практически полное исчезновение бывшей державной мовы из жизни освобождённого от бандеровщины Донбасса», утверждает автор публикации на сайте «Новороссия». Констатируется, что «украинский язык так и не стал близким для шахтёрского края», а также, что «переход освобождённого Донбасса на российские образовательные стандарты ставит вопрос если не полного искоренения украинского языка из учебного процесса, то сведения его до уровня факультатива». Утверждается, что «обретение независимости ДНР и ЛНР вернуло украинский язык на полагающееся ему весьма скромное место в жизни шахтёрского края», и что «единственная причина, по которой в Донбассе и в Крыму сохранили столь высокий статус за мовой – огромный массив официальной украиноязычной документации и баз данных в государственных учреждениях». Автор считает, что для Донбасса вполне оправданным будет снижение статуса украинского языка с государственного до уровня временно разрешённого в делопроизводстве (<http://novorus.info/news/policy/41959-proschay-ukrainskaya-mova.html>).

Впрочем, напоследок справедливости ради стоит отметить, что в СМИ сепаратистов время от времени (хотя и крайне редко) появляются и публикации под красноречивыми названиями «Примирение России и Украины неизбежно» (<http://novorossiia.name/primirenie-rossii-i-ukrainy-neizbezhno>), «Народ в ожидании реинтеграции Донбасса в Украину» (<http://novorossiia.name/narod-v-ozhidanii-reintegracii-donbassa-v-ukrainu>) и др.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман вірить у надання українським громадянам безвізового режиму з країнами Євросоюзу. Про це він заявив, виступаючи в середу під час зустрічі з представниками органів

місцевого самоврядування та органів виконавчої влади Івано-Франківської області з обговорення актуальних проблем децентралізації влади.

У цьому контексті В. Гройсман нагадав, що український парламент ухвалив пакет «безвізових» законів, які, зазначив він, «дозволять здійснити зміни заради України, це інструменти, які дозволять виправдати довіру перед людьми». «Я вірю в безвізовий режим, бо знаю, що це буде», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман наголошує на необхідності прийняття Виборчого кодексу. «Треба створити Виборчий кодекс, який би розставив усе на свої місця і не давав можливості змінювати систему виборів напередодні кожних чергових виборів», – наголосив В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів в Івано-Франківську у середу, і назвав внесення змін до виборчого законодавства напередодні виборів «ганебною практикою».

Відповідаючи на запитання в контексті доцільності двотурового голосування на виборах міських голів, В. Гройсман зазначив, що «виборче законодавство є недосконалим, але вибори у два тури є важливими, оскільки дають можливість обирати справжнього лідера територіальної громади».

Він пояснив, що іноді буває так, що людина, яка отримала більше 20 %, здобула посаду мера. «Але, щоб робити справжні зміни, потрібно мати мандат довіри, – сказав В. Гройсман. – А довіра людей – це більше 50 відсотків голосів».

На думку Голови Верховної Ради, новий Виборчий кодекс буде документом, який впорядкує виборче законодавство. «Я вважаю, що це величезна ознака демократичного суспільства», – підкреслив В. Гройсман.

«А якщо хтось хоче після його ухвали приймати зміни, то вони повинні вступати у дію не на чергових виборах, а на наступних, щоб ні у кого не було спокуси змінювати систему виборів “під себе”», – додав він.

У рамках робочої поїздки до Івано-Франківська В. Гройсман провів зустріч із представниками органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади Івано-Франківської області з обговорення актуальних проблем децентралізації влади, а також ознайомився з роботою центру з надання адміністративних послуг, який щодня відвідують від 500 до 1000 осіб. Цей заклад працює в обласному центрі вже п'ять років і обслуговує як фізичних, так і юридичних осіб, робота центру комп'ютеризована, реєстрація відвідувачів відбувається у тому числі через мережу Інтернет (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

В. Гройсман: Питання оптимізації чисельності депутатського корпусу є конституційним і потребує політичного консенсусу між

ключовими політичними силами.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо скорочення чисельності депутатського корпусу в середу у Івано-Франківську, В. Гройсман нагадав, що відповідна електронна петиція надійшла від Президента України.

На думку Голови Верховної Ради, «певна оптимізація чисельного складу українського Парламенту може бути, але це питання Конституції і політичного консенсусу між ключовими політичними силами».

При цьому він зазначив, що «ми можемо говорити про оптимізацію, але коли це відбудеться – повинні вирішувати фракції усіх політичних партій українського Парламенту», оскільки для ухвалення такого рішення потрібно 300 голосів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Впровадження ключової реформи з децентралізації на конституційному рівні дасть змогу розбудувати належну відповідальну систему врядування в Україні та розвиватиме ініціативу громадян.

На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі з президентом Парламентської асамблеї ОБСЄ І. Канервою в середу, 11 листопада.

«Я залишаюся палким прихильником децентралізації, оскільки вважаю цю реформу ключовою, яка дозволить розбудувати належну систему управління та розвивати ініціативу громадян», – сказав він.

Керівник парламенту повідомив про перебіг конституційного процесу, наголосивши, що відповідні зміни, які передбачають реальне самоврядування, базовою одиницею якого є громада і яке базується на принципах повсюдності, субсидіарності і фінансової спроможності, дістали схвальну оцінку Венеціанської комісії.

Такий підхід до розбудови системи влади, наголосив В. Гройсман, «абсолютно відповідає нашим традиціям і забезпечує повноцінну систему місцевого самоврядування» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман сподівається, що всередині парламенту буде політична воля для проведення і продовження внутрішніх реформ, які позитивно вплинуть на якість українського парламентаризму. Про це В. Гройсман заявив в середу під час робочої поїздки до Івано-Франківської області, спілкуючись із журналістами.

Він нагадав, що реформа парламенту здійснюється відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Верховною Радою України та Європейським парламентом, підписаного 3 липня 2015 р., і проект цієї реформи планується презентувати в січні наступного року.

«Апарат Верховної Ради буде якісною, прозорою сервісною службою для народних депутатів», – сказав В. Гройсман, додавши, що буде

запроваджено «абсолютно відкритий» електронний парламент, нові процедури щодо напрацювання і прийняття законів, їх обговорення, режиму голосування, новий регламент, які повністю відповідатимуть європейській практиці і стандартам.

«Це дасть нам можливість зробити все, аби український Парламент став більш відповідальним, більш прозорим, щоб відповідальність була персоніфікована», – зазначив В. Гройсман, додавши, що необхідно побудувати якісно нову можливість комунікацій і спілкування між фракціями, коаліцією та опозицією (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Санкції Європейського Союзу щодо Російської Федерації та всебічний тиск мають тривати й далі, щоб примусити її до виконання Мінських домовленостей у повному обсязі. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі з Президентом Парламентської асамблеї ОБСЄ І. Канервою в середу, 11 листопада.

«Ми стурбовані тим, що Росія не хоче повністю виконувати взяті на себе зобов'язання», – сказав В. Гройсман, зазначивши, що російська сторона нехтує виконанням власних зобов'язань у рамках мінського процесу.

Керівник парламенту наголосив на агресивній політиці, що її сповідує Російська Федерація, зазначивши, що це дестабілізує ситуацію у Європі й у світі в цілому. За словами В. Гройсмана, анексія Криму і агресія на Сході України є проявом мети Росії «нарощувати свою велич». Тому, наголосив він, від єдності України і європейських країн, адекватної відповіді на виклики з боку російської сторони залежить майбутнє континенту.

Своєю чергою Президент ПА ОБСЄ назвав «очевидним» те, що Росія «намагається впроваджувати імперську політику», «повернути собі статус супердержави», і «не розуміє мову, якою говорить Європейський Союз». «Одним із завдань Росії є створення перешкод, щоб Україна не впроваджувала європейські цінності і не продовжувала співпрацю з Євросоюзом», – зазначив І. Канерва. «Надзвичайно важливо, аби під час впровадження санкцій проти Російської Федерації ЄС залишався об'єднаним», – заявив він.

І. Канерва назвав «ключовим питанням» для ПА ОБСЄ імплементацію Мінських домовленостей, – припинення вогню на Сході нашої держави і поновлення повного контролю з боку України над українсько-російським кордоном на Донбасі, а також перебіг внутрішніх реформ.

Голова Верховної Ради подякував Президентові ПА ОБСЄ за «постійну увагу до України, принципову і об'єктивну позицію» і назвав «надзвичайно конструктивною» роль цієї впливової організації у процесі врегулювання ситуації на Донбасі (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

В. Гройсман: Сьогодні Парламент прийняв всі необхідні рішення, чим продемонстрував здатність до консолідації навколо важливих питань.

10 листопада парламент продемонстрував здатність приймати важливі рішення. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, виступаючи в прямому ефірі телеканалу «112 Україна» у вівторок.

«Саме цей Парламент здатний приймати рішення, як би не було важко, – наголосив В. Гройсман. – Сьогодні було дуже багато дискусій, багато різних думок, були рішення, які розколували зал, але разом з тим я вірю, що якщо ми щось не проголосували сьогодні, ми це обов'язково зробимо завтра або післязавтра».

«Я вірю в те, що політичні партії, які є представниками українського народу у Парламенті, далі проявлятимуть свою мудрість і зможуть знаходити усі необхідні підстави для прийняття відповідних рішень, у тому числі, які забезпечать нам європейську інтеграцію», – підкреслив він.

«Важкий, непростий, але достатньо продуктивний день, – сказав В. Гройсман. – Ми ухвалили сьогодні усі необхідні закони, які були у порядку денному, щодо впровадження безвізового режиму, і підійшли до розгляду важливих питань, зокрема, щодо зменшення ренти на газ, продовжили мораторій на продаж сільськогосподарської землі».

Парламент також призначив дату проведення місцевих виборів у Маріуполі і Красноармійську, де вони не відбулися 25 жовтня, зазначив В. Гройсман. «Ми не мали жодного права обмежувати людей робити свій вибір», – заявив він.

Відповідаючи на запитання, керівник парламенту наголосив, що «безвізові» закони були ретельно розглянуті в профільних комітетах за участю експертів, і депутати «знаходили ті рішення, які дозволяють цим законам відповідати директивам ЄС».

У цьому контексті В. Гройсман зазначив, що тексти цих законів будуть направлені нашим європейським партнерам для оцінки їх на відповідність європейським директивам. «Як тільки це відбудеться, я одразу ж їх підпишу і направлю на підпис Президенту, – сказав він. – Якщо ми будемо бачити, що якась норма не відповідає європейським директивам, у нас є можливість внесення відповідних змін для того, щоб виправити помилку, якщо вона була допущена комітетами». «Але я хотів би вірити в те, що все буде абсолютно нормально, і ми зможемо далі продовжувати процес щодо набуття права на безвізовий режим», – наголосив Голова Верховної Ради.

В. Гройсман висловив жаль через те, що Верховна Рада не змогла прийняти рішення щодо зменшення ренти на газ, разом з тим, зазначивши, що було знайдено компромісне рішення щодо розгляду цього питання в четвер. «...Мають відбутися серйозні консультації Уряду з політичними фракціями, експертами, для того щоб закон про зменшення ренти на газ у четвер був остаточно ухвалений і відповідав двом критеріям: перше – це реальне здешевлення газу для людей, друга позиція – щоб він не підіграв на цьому достатньо складному питанні олігархічним кланам, які займаються

газом», – зазначив він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.11).

***

Верховная Рада Украины назначила голосование на выборах депутатов городских советов и мэров в Мариуполе и Красноармейске Донецкой области на воскресенье, 29 ноября 2015 г. Соответствующий проект закона № 3371-1 в первом чтении в целом поддержали 233 народных депутата на заседании 10 ноября (<http://korrespondent.net/ukraine/3587982-vr-paznachyla-vybovy-v-maryupole-y-krasnoarmeiske>).

Согласно документу, выборы в Мариуполе должны пройти в соответствии с избирательным законодательством как «неоконченная процедура».

Во время сигнального голосования за проведение выборов 15 ноября законопроект поддержало только 108 народных депутатов. Было принято решение проголосовать за законопроект, но с поправкой о проведении выборов 29 ноября.

Согласно закону, предлагается предусмотреть, что избирательные бюллетени для этих выборов изготавливаются Центральной избирательной комиссией, которая лично должна передать их участковым избирательным комиссиям в установленном ею порядке.

Отмечается, что в случае принятия закон вступит в силу со следующего после опубликования дня, Кабинет Министров Украины в течение трех дней должен будет обеспечить финансирование необходимых мероприятий, а ЦИК – принятие необходимых актов.

Как сообщал Корреспондент.net, 25 октября в Мариуполе и Красноармейске избиратели не смогли проголосовать на очередных местных выборах.

В Мариуполе горизбирком отказался забирать избирательные бюллетени из полиграфического предприятия, а Красноармейская ТИК не выдала бюллетени участковым избирательным комиссиям, ссылаясь на соответствующее решение суда. Позже ЦИК расформировала обе комиссии и создала новые (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.11).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості діяльності Антимонопольного комітету України».

Законом, зокрема, встановлюється наступне.

Інформація щодо прийняття розпорядження про початок розгляду справи про узгоджені дії, концентрацію (назва та організаційно-правова форма учасників узгоджених дій, концентрації, вид узгоджених дій, концентрації) підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня прийняття такого розпорядження.

Рішення, прийняте за результатом розгляду заяв, справ про узгоджені дії чи концентрацію, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня його прийняття. Рішення підлягає оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації, яка визначена інформацією з обмеженим доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена або зачорнена, чи змінена в інший спосіб, який забезпечує достатній її захист та достатню прозорість щодо обґрунтування органом Антимонопольного комітету прийнятого рішення.

Органи Антимонопольного комітету України оприлюднюють рішення за результатом розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня його прийняття. Рішення підлягає оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації, яка визначена інформацією з обмеженим доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена або зачорнена, чи змінена в інший спосіб, який забезпечує достатній її захист та достатню прозорість щодо обґрунтування органом Антимонопольного комітету прийнятого рішення.

Органи Антимонопольного комітету України оприлюднюють рішення за результатом розгляду справ про недобросовісну конкуренцію на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України протягом 10 робочих днів з дня їх прийняття. Рішення підлягає оприлюдненню в повному обсязі, крім інформації, яка визначена інформацією з обмеженим доступом. Інформація з обмеженим доступом має бути виключена або зачорнена, чи змінена в інший спосіб, який забезпечує достатній її захист та достатню прозорість щодо обґрунтування органом Антимонопольного комітету прийнятого рішення. Відповідний законопроект зареєстровано за № 2102. *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 12.11).*

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до законодавства про захист економічної конкуренції щодо визначення органами Антимонопольного комітету України розміру штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Проектом (№ 2431) передбачається, що органи Антимонопольного комітету України при визначенні розмірів штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції застосовують Методику з розрахунку розміру штрафів органами Антимонопольного комітету України за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яка затверджена розпорядженням Антимонопольного комітету України.

Також документ містить пропозицію встановити право суб'єкта господарювання – відповідача у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції оскаржувати рішення органу Антимонопольного комітету України до господарського суду в частині застосування штрафу та/або встановлення зобов'язання щодо усунення

наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 12.11).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Закону України "Про захист економічної конкуренції" (щодо підвищення ефективності системи контролю за економічними концентраціями).

Проектом (№ 2168а) передбачено комплексне врегулювання питань підвищення ефективності існуючої в Україні системи контролю за економічними концентраціями, що створить умови для зменшення невиправданого адміністративного тиску на суб'єктів господарювання, сприятиме покращенню входження інвесторів на українські ринки (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 12.11).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель».

Законом вносяться зміни до п. 14 та 15 розд. Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України, якими до 1 січня 2017 р. продовжується дія мораторію на купівлю-продаж та відчуження іншими способами земельних ділянок сільськогосподарського призначення та на внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів господарських товариств, дія яких закінчується 1 січня 2016 р.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3404 (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.11).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів».

Документом, зокрема, встановлюється статус Агентства, а саме:

1. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – Національне агентство), є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, та/або з управління активами, на які накладено арешт або які конфісковано у кримінальному провадженні.

2. Національне агентство у межах, визначених цим та іншими законами, є підзвітним Верховній Раді України, підконтрольним та відповідальним перед Кабінетом Міністрів України.

3. Національне агентство утворюється Кабінетом Міністрів України відповідно до Конституції України, цього та інших законів України.

Питання діяльності Національного агентства в Кабінеті Міністрів України представляє Голова Національного агентства.

4. Правову основу діяльності Національного агентства становлять Конституція України, міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, цей та інші закони України, а також прийняті відповідно до них інші нормативно-правові акти.

5. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади», інші закони, що регулюють діяльність органів виконавчої влади, а також Закон України «Про державну службу» застосовуються до Національного агентства та його працівників у частині, що не суперечить цьому Закону.

6. Національне агентство складається з центрального апарату і територіальних управлінь.

7. Національне агентство є юридичною особою публічного права.

Закон прийнято з певними техніко-юридичними правками.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3040 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 10.11).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом».

Угода, вчинена 26 листопада 2012 р. у м. Абу-Дабі, містить визначення необхідних термінів, узгоджує еквівалентність національних грифів обмеження доступу сторін, визначає компетентні органи сторін, що відповідальні за реалізацію положень Угоди, принципи, порядок охорони та поводження з такою інформацією, надання доступу до такої інформації під час візитів представників двох держав, процедурні та контрольні питання тощо.

Відповідний законопроект зареєстрований за № 0067 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 11.11).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до деяких Законів України щодо запровадження контрактної форми роботи в галузі культури та конкурсної процедури призначення керівника державного чи комунального закладу культури.

Проектом (№ 2669-Д) пропонується передбачити призначення на посади керівників державних та комунальних закладів культури, театрів, бібліотек, музеїв шляхом укладання контракту строком на п'ять років за результатами проведення конкурсної процедури. Крім того, пропонується встановити вимоги до керівників державних та комунальних закладів культури, театрів, бібліотек, музеїв, порядок конкурсного добору керівників, склад, порядок формування і повноваження конкурсної комісії, процедуру проведення

конкурсного добору керівника.

Документ прийнято з урахуванням поправок, внесених під час розгляду (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо уточнення сфери застосування та удосконалення окремих положень передачі гуртожитків у власність територіальних громад і забезпечення реалізації житлових прав законними мешканцями гуртожитків)».

Законопроектом пропонується чітко визначити, що гуртожитки, на які поширюється дія Закону № 500, включені до статутних капіталів, передаються у власність територіальної громади одним із способів:

– на безкомпенсаційній основі відповідно до цього Закону – за рішенням власника гуртожитку;

– на частково-компенсаційній основі відповідно до цього Закону – за спільним рішенням власника гуртожитку та сесії місцевої ради;

– на частково-компенсаційній основі відповідно до Цивільного кодексу України з урахуванням особливостей визначених цим Законом (на договірних засадах) в розмірі, меншому ніж розмір визначений відповідно до частини четвертої цієї статті – за спільним рішенням власника гуртожитку та сесії місцевої ради або за рішенням суду за позовом місцевої ради;

– на повній компенсаційній основі за умови попередньої повної компенсації в розмірі, визначеному відповідно до частини четвертої цієї статті – за рішенням суду за позовом власника гуртожитку.

Відповідні зміни пропонується внести до Житлового кодексу Української РСР 1983 р., Цивільного кодексу України, законів «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» № 500, «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності», «Про заставу».

Законопроект зареєстровано за № 1076 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду України.

Проектом (№ 2311) передбачається внести зміни:

– до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» в частині регулювання правового режиму використання територій та природних ресурсів на землях ПЗФ, які включені до складу природоохоронних установ без вилучення у постійних землекористувачів, удосконалення порядку використання природних ресурсів, покращення роботи природоохоронної галузі та соціально-правового захисту її працівників.

– до Земельного кодексу України в частині спрощення механізму передачі земель природоохоронним установам та запобігання зміни їх цільового призначення, вилучення чи відчуження.

– до Податкового кодексу України в частині встановлення (відновлення) пільг щодо сплати природоохоронними установами земельного податку за землі ПЗФ, які перебувають у їх постійному користуванні;

– до Бюджетного кодексу України в частині надання природоохоронним установам (нарівні з науковими установами) права самостійного вибору установи з обслуговування власних надходжень бюджетних установ;

– до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» в частині встановлення обов'язковості проведення державної екологічної експертизи при розробленні проектів генеральних планів населених пунктів, схем планування територій (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Фракція ВО «Батьківщина» 11 листопада відмовилась брати участь в засіданні Верховної Ради і покинула сесійний зал. На демарш фракція пошла из-за відмови спікера ВР В. Гройсмана включити в повестку законопроекти о зниженні ренти на газ і об індексації зарплат і пенсій.

Раніше фракція «Батьківщини» ушла из ВР в знак протеста против відмови коаліції «Європейська Україна» розглянути питання про позбавлення депутатських повноважень першого заступника голови фракції «Народного фронту» А. Тетерука. Після цього лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко заявила, що не буде виходити из коаліції і повернеться к роботі в сесійному залі, в частности, буде голосувати за законопроекти, прийняття яких потребує ЄС для пом'якшення візового режиму.

Напомним, Прем'єр А. Яценюк різко раскритиковал законопроект о зниженні ренти на добычу газу для частных компаний, обвинив Ю. Тимошенко и «Батьківщину» в лоббировании интересов олигархов. По его словам, в случае прийняття даного закону ціни на газ для населення придется еще больше повысить (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко провела зустріч із делегацією Палати представників Сполучених Штатів Америки з метою подальшого розвитку партнерства з американськими колегами.

Зустріч голови Комітету у закордонних справах Г. Гопко з делегацією Програми розвитку демократичного партнерства Палати представників Сполучених Штатів Америки (ПРДП) відбулася в рамках її оцінювальної місії з метою подальшого розвитку партнерства з Верховною Радою України. Метою цієї програми є вивчення впливу діяльності, яка впродовж 10 років спрямовується на посилення законодавчої роботи та підтримку співробітництва із 16 парламентами країн світу, серед яких – Верховна Рада

України.

Під час зустрічі обговорювалися загальні питання функціонування місії Комісії ПРДП, а саме, сприяння формуванню швидко реагуючої, ефективної влади і зміцнення демократичних інституцій шляхом надання допомоги законодавчим органам у країнах з демократією, що розвивається. Центральне місце в його роботі займає рівнозначна співпраця для нарощення технічних знань та досвіду в законодавчих органах країн-партнерів, які покращать підзвітність, прозорість, законодавчу незалежність, доступ до інформації і контроль державної влади.

На завершення зустрічі делегація Палати представників Сполучених Штатів Америки передала листа Голові Верховної Ради України щодо відновлення угоди про партнерство між Комісією ПРДП та українським парламентом, яка дасть змогу членам і співробітникам Конгресу співпрацювати безпосередньо зі своїми колегами в парламентах України та Сполучених Штатів Америки (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Голова Комітету з питань науки і освіти Л. Гриневич виступила на Всесвітньому науковому форумі (World Science Forum 2015) у м. Будапешт.

4–7 листопада голова Комітету з питань науки і освіти взяла участь у World Science Forum 2015 та 5 листопада виступила перед учасниками у спеціальній секції для парламентаріїв Enabling Science Through Parliamentary Governance. У виступі вона торкнулася питання роботи над законопроектом «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 2244а у час, коли Україна потерпає від війни та російської агресії. Л. Гриневич донесла до учасників наше бачення реформування наукової галузі. Зокрема, окреслила структуру, функції та роль Національної ради України з питань розвитку науки і технологій у забезпеченні ефективної взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності. Присутніх зацікавив український досвід, наприклад, діяльність комісії з питань майбутнього.

Л. Гриневич переконана, що дуже важливо, щоб парламентарі прислухалися до висновків і рекомендацій учених, і в нашій країні намагалися вибудувати налагоджений взаємозв'язок (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.11*).

***

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування ухвалив рішення відкласти розгляд проекту Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Маріуполь та Волноваського району Донецької області» до завершення виборчого

процесу чергових виборів депутатів Маріупольської міської ради та Маріупольського міського голови Донецької області.

Запрошений на засідання автор законодавчої ініціативи народний депутат Є. Фірсов вказав, що зазначеним законопроектом (реєстр. № 3091) з метою упорядкування адміністративно-територіальних зв'язків між окремими населеними пунктами Донецької області, які були розірвані внаслідок проведення антитерористичної операції, створення умов для ефективного здійснення повноважень органами місцевого самоврядування адміністративно-територіальних одиниць, що розташовані поза межами зони проведення антитерористичної операції, та забезпечення життєдіяльності в таких населених пунктах, пропонується змінити межі міста Маріуполь та Волноваського району Донецької області, збільшивши територію міста Маріуполь на 4928,3 га земель за рахунок передачі до його складу 4928,3 га земель Лебединської сільської ради Волноваського району (в тому числі території села Лебединське, селища Калинівка, села Сопине).

Голова комітету С. Власенко зауважив, що виборчі процеси чергових виборів депутатів Маріупольської міської ради та Маріупольського міського голови Донецької області не було завершено, унаслідок чого до їх закінчення не доцільно змінювати межі міста Маріуполь. С. Власенко запропонував відкласти розгляд даного питання до завершення виборчого процесу чергових виборів депутатів Маріупольської міської ради та Маріупольського міського голови Донецької області *(Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 11.11).*

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект Закону «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення».

Під час засідання комітету 4 листопада зазначалося, що метою законопроекту № 2706 є розв'язання проблеми заборгованості суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії для потреб населення та надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, перед енергопостачальними організаціями (станом на 01.01.2015р. сума нарахованих штрафних санкцій та пені НАК «Нафтогаз України» становила 1,6 млрд грн), забезпечення умов для підвищення рівня поточних розрахунків за спожитий природний газ і електричну енергію та створення умов для покращення їх фінансово-економічного стану.

Проектом передбачається встановити мораторій на нарахування та стягнення неустойки (пені, штрафів) та інших фінансових санкцій енергопостачальними компаніями у разі несвоєчасного здійснення платежів за використаний природний газ та послуги з його транспортування та електричну енергію суб'єктам господарювання, для яких тариф на теплову енергію та послуги з централізованого водопостачання та водовідведення

було встановлено нижче собівартості з урахуванням граничного рівня рентабельності та повністю не відшкодовані втрати та збитки внаслідок встановлення таких тарифів, а також не відшкодовані збитки внаслідок надання пільг з оплати за спожиту теплову енергію окремим категоріям споживачів, до моменту отримання ними відшкодування втрат та збитків в установленому порядку.

За результатами обговорення члени комітету підтримали проект та пропонують доповнити його такими положеннями:

– продовжити до 1 липня 2016 р. можливість здійснити реструктуризацію заборгованості для теплогенеруючих та/або теплопостачальних організацій за спожитий природний газ, яка утворилася з 1 січня 2014 р. до 31 грудня 2014 р. за умови відсутності у таких організацій заборгованості за спожитий газ до 1 січня 2014 р. на підставі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

– встановити, що на заборгованість, яка утворилася до 1 липня 2015 р., нараховані неустойка (штраф, пеня), інші штрафні, фінансові санкції, а також індекс інфляції і 3 % річних вважаються погашеними та не підлягають подальшому списанню, за умови відсутності у теплогенеруючих та/або теплопостачальних організацій заборгованості за спожитий газ до 1 січня 2014 р.;

– протягом дії мораторію, суб'єктам господарювання з постачання електричної енергії не нараховувати та не стягувати неустойку (штраф, пеню), інші штрафні, фінансові санкції, а також індекс інфляції і 3 % річних у розмірі, обмеженому мораторієм на оплату за спожиту електроенергію суб'єктами господарювання, визначеними у статті 1 законопроекту;

– встановити, що до 1 липня 2016 р. виконавче провадження підлягає обов'язковому зупиненню у разі стягнення з теплогенеруючих та/або теплопостачальних організацій заборгованості за спожитий природний газ у періоди до 1 січня 2014 р. та з 1 січня 2014 р. до 1 липня 2015 р.;

– вирішити питання списання суб'єктам господарювання, які надають населенню послуги з централізованого постачання холодної води та централізованого водовідведення, нарахованих неустойки (штрафу, пені), інших штрафних, фінансових санкцій, а також індексу інфляції і 3 % річних, на заборгованість за електричну енергію, яка виникла внаслідок невідшкодованої у повному обсязі за рахунок субвенції з державного бюджету різниці між затвердженим розміром цін/тарифів та економічно обґрунтованими витратами на виробництво послуг або не здійснено з державного бюджету фінансування витрат, пов'язаних з наданням пільг та житлових субсидій населенню, компенсації додаткових витрат на оплату комунальних послуг в умовах підвищення цін і тарифів на послуги *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 11.11).*

***

За списком Радикальної партії О. Ляшка замість депутата З. Огневич, котра склала повноваження, пройде до Верховної Ради адвокат Т. Юзькова. Це впливає з виборчого списку РП, розміщеного на сайті. Т. Юзькова включена в список партії під номером 26 (Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3587720-ohnevych-v-radi-zaminyt-advokat-yuzkova>)). – 2015. – 10.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент провів засідання Ради національної безпеки і оборони України, присвячене питанню фінансування сектору оборони та безпеки в наступному році.

Глава держави нагадав, що в Стратегії національної безпеки України фінансування потреб безпеки і оборони визначено на рівні не менше 5 % ВВП. Згідно з Воєнною доктриною, безпосередньо на оборону має витратитися не менше 3 % ВВП.

Президент назвав одним з головних пріоритетів підвищення зарплат військовослужбовців, у першу чергу тих, хто йде на контрактну службу. «Ми бачимо, що в умовах необхідності проведення демобілізації значна частина може бути залучена до лав Збройних Сил на контрактну основу», – сказав глава держави.

Також пріоритетами у фінансуванні визнано проведення інтенсивної бойової підготовки, реалізацію державного оборонного замовлення, розширення спроможності розвідувальних органів, посилення контррозвідувального захисту, боротьба з тероризмом і диверсійною діяльністю, облаштування і забезпечення захисту державного кордону України, модернізацію морської охорони.

Глава держави зазначив, що вже вдалося значно підвищити ефективність використання коштів, зокрема, завдяки діяльності волонтерського десанту в Міністерстві оборони, створенню офісу реформ, переходу на електронні торги, звільненню низки посадовців за підозрою у корупції.

Президент наголосив, що заплановані витрати на оборону виходять з відносно оптимістичного прогнозу розвитку ситуації на Сході. «Як мінімум з того, що перемир'я триватиме, а активних бойових дій не буде, і ми зможемо завершити відновлення боєздатності армії, яка була зруйнована у попередні роки. Але у разі істотного загострення ми маємо бути готові до того, що ці витрати доведеться збільшувати», – сказав Верховний Головнокомандувач.

Президент особливо привернув увагу до того факту, що наші затрати на оборону мінімум у 20 разів нижчі за аналогічні видатки Росії. «Але і при такій кричущій різниці Збройні Сили України забезпечили і будуть забезпечувати належну оборону країни», – заявив Президент.

«Наступного року, як в цьому і в минулому, ми будемо комбінувати

військові зусилля з дипломатичними, і обов'язково переможемо. Бо ніхто не може зрівнятися з українцями у бойовому дусі, патріотизмі, вишколі, моральному дусі. Підтвердженням цього є те, що з нами – весь світ. В цій визвольній війні з нами є правда. Бо на нашій території знаходиться ворог. Ми маємо зробити все можливе, щоб звільнити українську землю. І ще раз наголошую на тому, що за ці півтора роки ми підняли боєздатність Української армії на рівень однієї з найкращих на континенті», – заявив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –11.11).

***

Президент П. Порошенко повідомив, що попри перемир'я, ситуація на Сході України нині має стійку тенденцію до загострення. Про це глава держави заявив, відкриваючи засідання Ради національної безпеки і оборони.

«Вчора і сьогодні вночі з'явилося бойове зіткнення, де частини і підрозділи Збройних Сил України продемонстрували добрий бойовий вишкіл, миттєве і ефективне реагування на атаки диверсійно-розвідувальних груп, на атаки груп бойовиків», – сказав він.

«Ці спроби зірвати Мінські домовленості – не просто провокуючи українських військових диверсійними діями, обстрілами наших територій зі зброї, яка мала давно бути відведена, не допуском Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ як в місця спостереження, так і в місця відведення бойової техніки, до не контрольованої Україною ділянки українсько-російського кордону, свідчить про те, що ризики і загрози національній безпеці, суверенітету, територіальній цілісності і незалежності України залишаються надзвичайно високими», – додав П. Порошенко.

Президент також повідомив, що військовослужбовці, які несуть службу на Сході, мають наказ давати відсіч ворогу у разі загрози їхньому життю. «Українські військові мають твердий наказ в умовах, коли створюється небезпека їх життю, коли вони є об'єктом нападу, в умовах крайньої необхідності – відкривати вогонь на ураження. Ми не допустимо, щоб ворог зміг застати нас зненацька», – констатував глава держави.

Водночас П. Порошенко наголосив, що це є лише оборонними діями, і незважаючи на провокації проросійських бойовиків, які до них спонукають, Україна неухильно виконує домовленості задля встановлення миру.

Глава держави також зазначив, що Україна проводить консультації з країнами Європейського Союзу і трансатлантичними партнерами щодо продовження санкцій проти країни-агресора (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –11.11).

***

Для України Крим є і буде однією з основних зовнішньополітичних повісток дня: «Зняття санкцій, які були накладені по Криму, відбудеться тільки тоді, коли Крим повернеться назад в Україну», – заявив на

засіданні уряду в середу, 11 листопада, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

На засіданні уряду міністр внутрішніх справ України А. Аваков повідомив, що за клопотанням України Інтерпол припинив ініційований Росією міжнародний розшук голови Меджлісу кримськотатарського народу Р. Чубарова.

А. Яценюк зазначив, що вчора мав розмову з главою меджлісу. «Кого треба судити – то це російський режим, який незаконно анексував Крим і зараз порушує права і свободи українських громадян в Криму, в тому числі кримськотатарського населення, і який відправив свої війська в Донецьк і Луганськ. І місце цього суду – Гаага», – підкреслив глава уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Глава уряду наголосив, що закон про освіту – це одна з основних реформ 2016 р. «Не провівши реформу середньої освіти, ми провели реформу вищої. Тобто дах ми відремонтували, а фундамент залишили. Тому зараз ми маємо зайнятися конкретним фундаментом української освіти - це середня школа», – підкреслив на засіданні уряду в середу, 11 листопада, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

На засіданні уряду міністр освіти і науки України С. Квіт представив проект закону щодо реформування системи освіти.

А. Яценюк наголосив на важливості того, аби цей закон передбачав обрання директорів шкіл на відкритих конкурсах. Він нагадав, що такі конкурси вже відбулися в Києві, відповідне рішення прийнято в Чернівцях, проте така практика має поширитися на всю країну.

Він також зазначив, що законопроект має передбачати конкретні механізми, які сприятимуть оптимізації мережі навчальних закладів органами місцевої влади: «Єдиний зараз шлях переконати в тому, що треба оптимізувати мережу, – це показати кращу школу, сильніших вчителів і кращі умови для кожного учня. І тоді батьки і діти самі зрозуміють, що це не просто установа, де отримують папірець про здобуття середньої освіти, а навчальна установа, яка дає знання і можливість потім вступити до вищого навчального закладу».

На першому етапі, підкреслив А. Яценюк, у кожному обласному центрі мають з'явилися так звані hub schools – школи, «які би продемонстрували, що таке європейська якість освіти, починаючи з будівлі школи і закінчуючи вчителями, які отримують відповідну заробітну плату і мають можливість навчити наших дітей».

А. Яценюк звернувся до С. Квіта провести відповідні зустрічі і консультації зі всіма фракціями щодо цього законопроекту. Цей закон, підкреслив глава уряду, повинен бути проголосований у парламенті в цілому до кінця поточного року (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Однією з ключових реформ на наступний рік є широка реформа системи освіти. Другий блок – це реформи в системі охорони здоров'я, наголосив на засіданні уряду в середу, 11 листопада, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Глава уряду нагадав, що в парламент внесено відповідний пакет законодавства, «який робить серйозні зміни в українському секторі охорони здоров'я».

«Ми нарешті повинні відмовитися від фінансування ліжок, а перейти виключно на фінансування пацієнта і на фінансування конкретної медичної послуги. Сподіваюся, Парламент підтримає ці ідеї», – сказав він.

А. Яценюк також підкреслив, що до кінця поточного року «повинен бути беззаперечно прийнятий збалансований закон України про державний бюджет»: «Цей закон повинен одночасно подаватися з так само збалансованою податковою реформою, яка має спростити умови ведення бізнесу, спростити адміністрування і створити умови для додаткового залучення інвестицій і капіталу в українську економіку».

Глава уряду зазначив, що нині Міністерство фінансів України разом із профільними міністрами і представниками бізнесу працюють над тим, щоби така податкова реформа «дійсно дала додатковий поштовх для розвитку української економіки і дозволила в цілому збалансувати державний бюджет України».

Він зазначив, що новий Податковий кодекс, який має ухвалюватися разом із законом про державний бюджет, є однією з частин всіх реформ на 2016 р. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Уже на сьогодні видано 1 млрд грн «теплих» кредитів, від 20 до 60 % обсягу якого компенсує держава. Уряд України розглядає питання щодо збільшення обсягів фінансування кредитів на енергоефективність, – повідомив на засіданні Кабінету Міністрів України в середу, 11 листопада, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

«60 тисяч домогосподарств отримали кредити на утеплення своїх будинків, на заміну котлів. І вже видано перші кредити для ОСББ, коли цілий будинок приймає рішення щодо утеплення й енергомодернізації», – зазначив глава уряду.

А. Яценюк також повідомив, що за перші дев'ять місяців 2015 р. обсяги споживання природного газу в Україні скоротилися на 19 % в порівнянні з минулим роком: «Ми зекономили 19% природного газу. Це мільярди».

«Зроблено це завдяки тому, що ми провели реформу газового сектору, запровадили на першому етапі ринкові тарифи, передбачили найбільш широку програму субсидій і розгорнули програму енергоефективності», – підкреслив він, додавши, що вже сьогодні 4,1 млн домогосподарств отримують субсидії від Української держави.

«Не будемо палити гроші через неефективне використання енергетичних ресурсів. Далі будемо модернізувати наші будинки, утепляти, міняти котли,

менше споживати газу, менше за нього платити і допомагати тим, хто потребують допомоги, а не тим, які газом опалюють басейни і будинки по 1,5–2 тисячі квадратних метрів. Це називається соціальна справедливість. І така політика Уряду буде незмінною», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Ставка ренти має бути знижена лише для тих, хто реально видобуватиме газ, а не тих, хто вкрав ліцензії, підписував договори про спільну діяльність і незаконно отримував родовища, – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк в парламенті у вівторок, 10 листопада, під час розгляду депутатського законопроекту щодо зниження ренти на видобуток газу №2835.

А. Яценюк нагадав, що Кабінет Міністрів України вніс на розгляд Верховної Ради України законопроект, який передбачав зменшення ренти при видобутку природного газу «для тих компаній, які не вкрали ліцензії, які не підписували договори про спільну діяльність, які не отримували незаконно ті чи інші родовища, тих, які вкладають, інвестують і збільшують обсяги видобутку природного газу».

Урядовий законопроект, підкреслив глава уряду, опрацьовувався зі всіма світовими експертами, які безпосередньо задіяні в залученні інвестицій в українську газову галузь.

Водночас він наголосив, в альтернативному депутатському законопроекті «за дивним збігом обставин з'явилася норма, яка повертає пільгове оподаткування для 12 газових олігархів, які мають спільну діяльність»: «Після того, коли Уряд України зробив публічну заяву з цього питання, деякі почали задкувати».

Глава уряду наголосив, що запропонована деякими депутатами норма щодо зниження ренти для «Укргазвидобування» в разі ухвалення може призвести до ліквідації соціальної норми у вартості газу: «Саме через те, що “Укргазвидобування” має газ власного видобутку і ціна “Укргазвидобування” не є сьогодні ринковою, ми знайшли можливість дати 1200 кубічних метрів газу на опалювальний сезон для кожного домогосподарства за ціною, яка вдвічі нижча за ринкову – не 7200, а 3600 гривень. Зменшити ренту для “Укргазвидобування” означає, що ми повинні ліквідувати соціальну норму і підняти ціну газу з 3600 до 7200 гривень. Я виступаю проти цього».

Щодо інструменту субсидій, А. Яценюк наголосив, що сьогодні кожен четвертий громадянин України отримує субсидії від уряду. Уже прийшли перші платіжні доручення: «Середня сума субсидії для тих, кому це потрібно, а не для тих, які газом свої басейни опалюють, – становить від 600 до 1,5 тисячі гривень на кожне домогосподарство».

А. Яценюк також звернувся до тих народних депутатів, які «розповідають про те, що НАК “Нафтогаз України” і “Укргазвидобування” – банкрути»: «Вони не банкрути, але ви їх доводили до банкрутства ціною на

газ в 500 доларів, яку підписали ви. 10 мільярдами доларів, які ми заплатили Росії через вашу безвідповідальність і брехню».

Глава уряду звернувся до парламенту зменшити ставки ренти для тих, хто будуть реально видобувати газ: «А ті, хто вкрали родовища, хто хоче далі формувати газових олігархів і позбавити народ України соціальної норми та фактично підвищити тарифи, – не повинні отримати підтримки в цьому залі» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 10.11*).

***

У Києві відбудуться переговори з міністром фінансів Сполучених Штатів Америки щодо умов надання Україні додаткових кредитних гарантій на 1 млрд дол. США. Про це на засіданні уряду в середу, 11 листопада, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

А. Яценюк поінформував, що 13 листопада до України прибуде міністр фінансів США Д. Лью.

Глава уряду нагадав, що США вже надали Україні 2 млрд дол. кредитних гарантій. «Зараз мова йде про те, щоби у випадку, якщо Україна буде продовжувати необхідні реформи для української економіки, соціального і гуманітарного сектору, ми змогли отримати додаткові кредитні гарантії ще на 1 мільярд доларів США», – зазначив він.

А. Яценюк підкреслив, що відбудуться переговори з міністром фінансів Сполучених Штатів Америки і міністром фінансів України щодо умов, на яких уряд США видасть відповідну кредитну гарантію, «і щодо тих кроків, які потрібно зробити Україні для проведення реформ і відповідності основним критеріям нашої програми роботи з Міжнародним валютним фондом».

Глава уряду також повідомив, що до України прибуває місія Міжнародного валютного фонду: «Ми будемо проводити переговори з нашими західними партнерами з приводу соціальних, економічних і фінансових реформ в країні» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Уряд скерував до Верховної Ради України проект закону, який скасовує необхідність подальшого ведення трудових книжок. Про це повідомив міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Абрамовичус.

«Трудові книжки, як документи, що засвідчують попередню трудову діяльність, залишаться у людей. Вони зможуть і далі використовувати їх для підтвердження трудового стажу», – сказав А. Абрамовичус.

З моменту набрання чинності – 1 липня наступного року – інформація більше не буде дублюватися одночасно і на папері, і в електронній формі. Інформація збиратиметься лише в базі даних Пенсійного фонду.

З 2004 р. нарахування пенсій здійснюється лише на підставі даних Пенсійного фонду. Там вже є дані про те, коли, ким і де людину було прийнято та звільнено з роботи, а також якою на цих робочих місцях була її

заробітна плата. Відповідно, після затвердження законопроекту, база ПФ лише розшириться графами, які містяться зараз у трудовій.

«Фактично ми переводимо трудові книжки в електронний вигляд. Там інформація не загубиться і не пропаде. Будь-яка людина може замовити витяг з бази даних для своїх цілей, звернеться до Пенсійного фонду і отримає його безкоштовно», – запевнив А. Абромавичус.

До розробки проекту скасування трудових книжок долучилися всі міністерства та численні громадські організації (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Європейська Бізнес Асоціація наголошує на важливості проведення реформи залізничної галузі та необхідності подальшої плідної співпраці з міністерством. Про це йдеться в прес-повідомленні ЕВА.

Наприкінці жовтня бізнес-спільнота зустрілася з представниками Міністерства інфраструктури України для того, щоб досягти консенсусу в питанні стосовно внесення змін до проекту Закону України «Про залізничний транспорт». Цій зустрічі передував лист Асоціації №1135/2015/17 від 22 жовтня 2015 р., у якому вона звернулася до Кабінету Міністрів із проханням не подавати проект Закону в існуючій редакції для того, щоб мати змогу доопрацювати проект Закону разом із зацікавленими учасниками ринку залізничних перевезень.

Так, міністр інфраструктури А. Пивоварський наголосив на тому, що в законопроекті враховані акти законодавства ЄС, зобов'язання щодо імплементації яких Україна взяла на себе відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС. За його словами, зауваження щодо норм та положень законопроекту, які спрямовані на імплементацію Угоди про асоціацію, міністерством не враховуватимуться. Зокрема, ідеться про зауваження асоціації щодо запровадження ліцензування перевезень залізничним транспортом і відповідальності перевізників за збереження вантажів. Натомість інші питання, зокрема щодо окремих термінів проекту Закону, інвестування у розвиток залізничної інфраструктури матимуть підтримку представників Міністерства інфраструктури під час обговорення розгляду законопроекту в Комітеті з питань транспорту Верховної Ради України.

У рамках робочої групи Комітету з логістики Європейської Бізнес Асоціації планується продовжити роботу з удосконалення законодавства в залізничній галузі з урахуванням інтересів учасників ринку.

Нагадаємо, законопроект «Про залізничний транспорт» нині знаходиться на розгляді в Кабміні. Після схвалення урядом проект документа буде направлено на реєстрацію до Верховної Ради України (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.11).

ПОЛІТИКА

Глава МЗС ФРН розкрив подробиці результатів зустрічі в Парижі.

Закон про особливий статус Донбасу повинен набрати чинності в день проведення виборів у регіоні. Про це заявив глава МЗС ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3587714-berlin-nazvav-datu-dii-osoblyvoho-statusu-donbasu>).

«У Парижі ми домовилися, що в день виборів на сході України закон про особливий статус набуде чинності на попередній основі», – сказав він, виступаючи на Берлінському форумі з міжнародної політики.

«Якщо ОБСЄ підтвердить, що вибори були проведені належним чином, тоді закон набуде чинності на постійній основі», – зазначив міністр (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.11).

***

Заседание комиссии Украина – ЕС по вопросам либерализации визового режима, запланированное на 10 ноября, было отложено по просьбе европейской стороны. Об этом сообщило информагентство УНИАН со ссылкой на источник в Европейской комиссии.

«Стороны договорились отложить заседание. Никакой драмы там нет», – сказал собеседник информагентства. По его словам, это произошло по инициативе европейской стороны из-за изменений в рабочем графике.

Напомним, на закрытой встрече украинских и европейских дипломатов в Брюсселе планировалось также принять принципиальное решение о том, объявит ли Евросоюз в конце 2015 г. о готовности отменить визы для Украины.

Из-за провала голосования Верховной Радой безвизовых законов 5 ноября шансы на либерализацию с Европой значительно снизились. Еврокомиссия инициировала отмену заседания, новая дата пока неизвестна. Позднее Верховная Рада Украины приняла ряд законов из так называемого безвизового пакета, принятия которых требует ЕС (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Сенат Конгресса США принял обновленный вариант оборонного бюджета на 2016 финансовый год, предусматривающий выделение 300 млн дол. на военную помощь Украине. Об этом сообщает ТАСС.

На минувшей неделе законопроект одобрила Палата представителей (<http://korrespondent.net/world/3587994-konhress-ssha-odobryl-peredachu-voennoi-pomoschy-kyevu>).

Его предыдущая версия была отклонена президентом Б. Обамой. Сообщалось, что главу государства не устроили некоторые «резервные фонды», которые заложены в проекте и которые администрация считает

проявлением «безответственного подхода» к финансированию военных нужд страны, а также отдельные положения, касающиеся «препятствий для закрытия тюрьмы в Гуантанамо».

В результате Комитетам по делам вооруженных сил обеих палат Конгресса пришлось заняться переработкой документа. Против новой редакции в Белом доме пока никто не высказывался.

В итоге общая сумма военных расходов США, запланированных на 2016 г., уменьшилась на 5 млрд дол. – до 607 млрд дол. Под сокращение попали несколько оборонных программ, но положение о военной помощи Украине было сохранено.

Этот пункт, получивший название «Инициатива в поддержку безопасности Украины», наделяет главу Пентагона правом использовать по согласованию с госсекретарем США 300 млн дол. для оказания Киеву «надлежащего содействия в сфере безопасности и разведки». Под этим подразумеваются, в частности, и так называемое «летальное оружие», включая противотанковые системы. В то же время этот пункт носит не обязательный, а рекомендательный характер, и его реализация будет определяться политическим решением администрации США.

Напомним, ранее Посольство Украины в Соединенных Штатах пояснило, что вето, которое глава Белого дома наложил на Закон об ассигнованиях для национальной обороны США в 2016 г., не связано с утвержденной Конгрессом военной помощи для Украины. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.11).

***

США призвали РФ пересмотреть долг Украины.

Глава Минфина США Д. Лью выразил надежду, что Россия пересмотрит свою позицию в отношении долга Украины, поскольку это, с одной стороны, важно для восстановления ее платежеспособности, а с другой – у кредитора появляется возможность вернуть долги (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3588645-ssha-pryzvaly-rf-peresmottret-dolh-ukraynu>).

«Я думаю, они могли бы это сделать, признать, что реструктуризация дает возможность Украине вернуться к экономическому росту. Это критически важно для Украины, которая автоматически сможет отвечать по своим обязательствам», – заявил Д. Лью в интервью радио ВВС в среду. «Я надеюсь, что Россия пересмотрит позицию по реконструкции долга», – добавил он.

Д. Лью подчеркнул, что продуктивная работа Украины и России по решению спорных вопросов и имплементации минских соглашений критически важна как для обеих сторон, так и мировой геополитики в целом.

Как ранее сообщалось, российские власти работают над вариантами блокировки программы помощи МВФ Украине с помощью спора об украинском долге в 3 млрд дол. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 12.11).

***

Рада церков попросила Б. Обаму допомогти з гуманітарною кризою в Україні.

Релігійні лідери звернулися з листом членів Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій до президента США Б. Обами з проханням про допомогу в подоланні гуманітарної кризи в країні, передає Укрінформ (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3587583-rada-tserkov-poprosyla-obamu-dopomohy-z-humanitarnoui-kryzoui-v-ukraini>).

«Звертаємося до вас від імені нашого народу про допомогу подолати гуманітарну катастрофу, яка охоплює нашу країну. Потреби є величезними: від медичних засобів до предметів щоденного вжитку, таких як їжа, вода і одяг», – наголошується в листі, презентованому у Вашингтоні Патріархом Київським і Всієї Руси-України Філаретом, предстоятелем Української греко-католицької церкви Святославом Шевчуком і головним рабином Києва і України Яковом Дов Блайхом.

«У той час, як ЗМІ постійно повідомляють про війну Росії проти України, реформи українського уряду та фінансові виклики, питання людських страждань від бойових дій згадується рідко», – наголошується у зверненні.

Крім того, що Україна, безумовно, вимагає більшої військової, фінансової та політичної підтримки, «ми повинні зосередитися на гуманітарному аспекті».

У документі нагадується, що, за офіційними даними ООН, більш ніж 5 млн людей в Україні, у тому числі 1,7 млн дітей, відчайдушно потребують гуманітарної підтримки. При цьому наголошується, що в понад 65 % випадків ці потреби залишаються незадоволеними.

Релігійні лідери України подякували США за вже надану допомогу і звернулися з проханням про розширення певних програм. «Ми просимо вас збільшити допомогу і задіяти весь потенціал Державної програми партнерства Національної гвардії США, а також програми «Партнерство заради миру» як інструменти полегшення наслідків гуманітарної катастрофи», – ідеться в листі.

При цьому наголошується, що реалізація цих програм дасть можливість швидше, протягом лічених днів, і ефективніше доставляти в Україну медичну допомогу та інші гуманітарні вантажі (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.11).

***

ЦИК виділила на второй тур выборов почти 9 млн грн.

Центральная избирательная комиссия Украины утвердила распределение субвенции из госбюджета местным бюджетам на подготовку и проведение повторного голосования на местных выборах 15 ноября в размере 8,89 млн грн. Об этом говорится в сообщении пресс-службы ЦИК (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3588084-tsyk-vydelyla-na-vtoroi-tur>

vyborov-pochty-9-mylyonov-hryven).

Бюджеты проведения второго тура местных выборов были утверждены на заседаниях комиссии 9 и 10 ноября.

Так, на выборы в Житомирской области выделено 532 тыс. 300 грн, Закарпатской – 668 тыс. 300 грн, Запорожской – 4 млн 514 тыс. 400 грн, Черновицкой – 1 млн 286 тыс. грн.

Кроме того, на проведение второго тура выборов в Волынской области выделено 1 млн 37 тыс. 800 грн, Ровенской – 856 тыс. 700 грн (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.11).

***

В Мариуполе сообщили о готовности к выборам 29 ноября.

Районные и участковые избирательные комиссии в Мариуполе обеспечены всем техническим необходимым для проведения местных выборов 29 ноября, сообщает 0629 со ссылкой на главу горизбиркома Т. Недавнюю (<http://korrespondent.net/ukraine/3588485-v-maryupole-soobschyly-o-hotovnosty-k-vyboram-29-noiabria>).

25 октября в Мариуполе избиратели не смогли проголосовать на очередных местных выборах, поскольку горизбирком отказался забирать избирательные бюллетени из полиграфического предприятия.

Между тем, несмотря на готовность к выборам, Т. Недавняя считает, что «неэффективная работа» городской комиссии может все же помешать проведению голосования. «Мы даже не смогли принять повестку дня, хотя все четыре требования от демократических сил по повестке были буквально дословно внесены в проект», – заявила Т. Недавняя.

Кроме того, в настоящее время не решен вопрос и с печатью бюллетеней. В проекте решения, которое приняла 10 ноября Верховная Рада и которое пока еще не подписал Президент, этот вопрос не оговаривается (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.11).

***

Народный депутат Д. Ярош снял с себя полномочия лидера Правого сектора. Об этом говорится в сообщении депутата (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3588312-yarosh-snial-s-sebia-polnomochyia-lydera-pravo-ho-sektora>).

«Получив ранения и требуя длительного времени на лечение, я доверил некоторые направления управления движением своим ближайшим единомышленникам, которые имели и имеют свой взгляд на развертывание националистического движения. Моя же позиция далеко не во всем совпадает с их устремлениями», – сообщил Д. Ярош.

По его словам, он как руководитель несет персональную ответственность за все, что происходит в организации, и не собирается перекладывать ее на других. «Именно поэтому я не могу быть “свадебным генералом” в Правом секторе... Поэтому я вынужден ответить отказом на предложение возглавить предложенный конференцией Провод и складываю

с себя полномочия проводника Национального освободительного движения ПС, оставаясь националистом, государственным и революционером», – говорится в сообщении.

Как сообщалось, некоторые представители Правого сектора пойдут на местные выборы по спискам ВО «Свобода» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.11).

***

Проти Г. Корбана можуть порушити нові справи – ГПУ.

Генеральна прокуратура прогнозує нові кримінальні справи проти лідера партії «УКРОП» Г. Корбана, сказав прокурор Генпрокуратури В. Куценко в ефірі «Радіо Вести» (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3587525-proty-korbana-mozhut-porushyty-novi-spravu-hpu>).

«Це досить часто в нашій практиці буває. У ході розслідування епізодів можуть з'явитися нові дані, невідомі раніше для слідства. Допитуються свідки. Я дуже навіть не відкидаю і вважаю, що такі епізоди і кримінальні справи будуть», – сказав В. Куценко.

За його словами, до відомих раніше епізодів долучені заяви деяких жителів Марганця (Дніпропетровська область), нібито постраждалих від дій Г. Корбана та його спільників.

Раніше повідомлялося, що Генпрокуратура в Апеляційному суді оскаржила домашній арешт Г. Корбана (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.11).

ЕКОНОМІКА

Миссия Международного валютного фонда начинает свою работу в Украине. Об этом заявил представитель МВФ в Украине Ж. Ваше, сообщает «РБК-Украина».

«Миссия Международного валютного фонда, возглавляемая Роном ван Руденом, 12 ноября начнет работу в Киеве. В продолжение предыдущих технических обсуждений, которые длились в период с 22 сентября по 2 октября, миссия будет осуществлять дальнейшие дискуссии на политическом уровне с властями Украины в контексте программы экономических реформ, реализуемой при поддержке МВФ», – сказал Ж. Ваше.

Миссия МВФ долго не могла определиться с датой приезда в связи с тем, что в фонде ждут проект Государственного бюджета на 2016 год и постатейного его анализа (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.11).

***

В «Нефтегазе» заявляют, что Украина будет оплачивать российский

газ по мере необходимости.

НАК «Нефтегаз Украины» прогнозирует дальнейшее снижение цен на природный газ, поэтому будет закупать его в ближайшее время по мере необходимости, сообщил глава правления НАК А. Коболев журналистам во вторник, 10 ноября, в кулуарах XI Международного конгресса «Институциональные и технические аспекты реформирования ЖКХ». «Мы оплачиваем российский газ по мере его необходимости: когда нам надо – мы покупаем, когда не надо – не покупаем. Когда мы видим конъюнктуру благоприятную... мы покупаем. Если мы считаем, что будет снижаться (цена), зачем покупать сейчас то, что будет через неделю дешевле», – сказал он.

А. Коболев уточнил, что, по состоянию на утро 10 ноября, объем импорта российского газа составлял, «грубо говоря», 10 млн куб. м в сутки, тогда как из ЕС – «практически» 23 млн куб. м в сутки. «Но эта цифра меняется каждый день, и, если вы знаете, на европейском направлении действуют частные компании (импортеры), на которые “Нефтегаз” не влияет», – добавил глава НАК. По его словам, импорт из ЕС осуществляется по словацкому и венгерскому направлению, тогда как по польскому он в настоящее время отсутствует.

Как сообщалось, ранее глава российского «Газпрома» А. Миллер сообщил журналистам, что «Нефтегаз Украины» сократил закупку российского газа до 10 млн куб. м газа в сутки из-за финансового дефицита, и предоплаты «Газпрому» за газ при таком уровне отбора хватит на четыре дня.

Цена российского газа для НАК во II квартале этого года составляла 247,18 дол. за 1 тыс. куб. м по сравнению с 329 дол. в I квартале и 378 дол. – в IV квартале 2014 г. «Газпром» сохранил в III квартале 2015 г. цену для «Нефтегаза» 247,18 дол., однако НАК отказался от закупок российского газа, сочтя предложенные условия невыгодными. В IV квартале 2015 г. «Нефтегаз» приобретает у «Газпрома» газ по 227,36 дол. за 1 тыс. куб. м. Прерванные в начале июля поставки газа в Украину были возобновлены 12 октября (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2015. – 10.11*).

***

Суд признал повышение тарифов на природный газ незаконным.

При этом суд также не отменил данное решение НКРЭКУ. Окружной административный суд столицы признал незаконным Постановление Нацкомиссии по регулированию в области энергетики и коммунальных услуг № 583 от 03.03.2015 г. «Об установлении цен на природный газ, используемый для населения». Об этом сказано в судебном постановлении № 826/9907/15 от 3.11.2015 г. Согласно мнению суда данное решение было принято с превышением полномочий комиссии.

Суд при этом также не отменил данное решение НКРЭКУ. Также суд установил, что назначенный Президентом в 2014 г. главой НКРЭКУ Д. Вовк был не вправе подписывать постановление про повышение тарифа на

природний газ для населення, так як он знаходився тоді в статусі виконуючого обов'язки (*УРА-Інформ* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/11/10/sud-priznal-povyshenie-tarifov-na-prirodnyj-gaz-nezakonnym>)). – 2015. – 10.11).

***

Затверджено показник середньої зарплати за вересень 2015 р.

Затверджено показник середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в сумі 3768 грн 52 к., який застосовуватиметься при визначенні коефіцієнта заробітної плати за вересень 2015 р. при призначенні пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua)). – 2015. – 11.11).

***

Доход «Енергоатома» возрос на 42 %.

НАЭК «Енергоатом» по итогам работы в январе – октябре 2015 г. получила доход от реализации электроэнергии в размере 31,8 млрд грн. Как следует из отчета компании, это на 41,6 % больше в сравнении с аналогичным периодом прошлого года (АППГ).

С оптового рынка электроэнергии НАЭК в указанный период получила 27,78 млрд грн.

Выработка электроэнергии компанией за январь – октябрь 2015 г. увеличилась по сравнению с АППГ на 0,2 % – до 72,1 млрд кВт·ч. За 10 месяцев текущего года доля «Енергоатома» на украинском рынке электроэнергетики превысила 57 %.

В 2014 г. доход компании от реализации электроэнергии составил 27,8 млрд грн – на 35 % больше в сравнении с 2013 г.

Госпредприятие «НАЭК “Енергоатом”» – оператор атомных электростанций Украины. На него возложены функции эксплуатирующей организации, которая отвечает за безопасное производство электроэнергии (*Минпром* (<http://minprom.ua>)). – 2015. – 11.11).

***

Державна служба геології та надр України провела другий у цьому році відкритий аукціон з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. За результатами відкритих торгів сукупну початкову вартість продажу лотів вдалося збільшити в понад п'ять разів – з майже 2,8 млн до 14,8 млн грн. Один з лотів – Бистрицька площа – пішов з молотка за рекордну суму в 12 млн грн, що майже у 76 разів перевищує початкову ціну лота.

На аукціоні загалом були виставлені п'ять нафтогазових ділянок (нафта, газ, природний конденсат): Бистрицька, Південнозалужанська, Сторонська та Гуменецька площі, розташовані у Львівській області, а також Новософіївська площа – у Харківській області.

«Відбувся другий аукціон, який продовжив практику відкритих торгів. Державна служба геології та надр України вважає залучення інвесторів однією зі стратегічних задач, оскільки це дозволить активізувати роботу галузі та отримувати регулярні надходження до держбюджету у вигляді податків від надрокористувачів. Саме проведення відкритих аукціонів є одним із ключових стимулів для притоку інвестицій в галузь», – зазначив М. Бояркін, т. в. о голови Державної служби геології та надр України.

Аукціон відбувся 10 листопада 2015 р. у приміщенні Держгеонадр України в присутності ЗМІ та в супроводі онлайн-трансляції в режимі реального часу. Особливістю нинішнього аукціону стало анонсування його проведення в провідних нафтогазових західних ЗМІ – Oilvoice та IHS.

Практика проведення прозорих відкритих аукціонів була запроваджена у 2015 р. За підсумками першого такого аукціону, який відбувся 24 липня цього року, вдалося залучити до держбюджету близько 38,5 млн грн (без урахування вартості викупу геологічної інформації). При цьому стартова ціна шести лотів першого аукціону була більшою ніж у чотири рази за стартову ціну п'яти лотів другого аукціону.

Державна служба геології та надр України планує до кінця поточного року провести третій відкритий аукціон з продажу спецдозволів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 11.11).*

***

Понад 1,5 млн грн спрямували до місцевих бюджетів землевпорядники Тернопільщини.

З початку року територіальні органи землевпорядної служби Тернопільщини надали населенню 73 435 адміністративних послуг. З них 45 391, або 70 %, – на безоплатній основі. Інші 28 044 адмінпослуги (30 %) надані на платній основі.

Землевпорядники Тернопільської області перерахували до бюджетів понад 1,570 млн грн за адмінпослуги, що потребують оплати. Найбільші надходження – 1,420 млн грн – отримали за послуги з надання витягів про земельну ділянку з Державного земельного кадастру. Майже 130 тис. грн надійшло за виправлення технічної помилки у відомостях Державного земельного кадастру. Незначний обсяг коштів отримали як оплату за інші види адміністративних послуг.

Серед безоплатних адміністративних послуг найбільша кількість запитів стосувалася видачі витягів з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки. Фахівці землевпорядної служби надали 16 454 таких адмінпослуг (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 11.11).*

***

На Дніпропетровщині для оренди визначили понад 5 тис. га інвестиційно-привабливих земель.

Землевпорядники Дніпропетровської області сформували перелік з

195 інвестиційно-привабливих земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності, права оренди на які планують продати на відкритих земельних торгах. Загальна площа земельних масивів, що можуть запропонувати інвесторам, становить понад 5,1 тис. га.

Максимальну кількість ділянок планують передати в оренду на конкурсних засадах у Царичанському (24 ділянки площею 632 га), Криворізькому (22 ділянки площею 261 га) та Новомосковському (21 ділянка площею 372 га) районах Дніпропетровської області.

Землевпорядна служба регіону під час конкурсного відбору вже визначила виконавців земельних торгів для продажу більшості ділянок. Організатори забезпечать підготовку продажу прав оренди на 169 земельних наділів загальною площею 4,7 тис. га (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.11*).

***

Протягом січня – жовтня 2015 р. фахівці Держфінінспекції в Запорізькій області забезпечили усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів, на суму понад 35 млн грн. Зокрема, до державного та місцевих бюджетів додатково надійшло 7,1 млн грн. За результатами контрольних заходів керівники місцевих органів влади, підприємств і установ прийняли 116 управлінських рішень.

За матеріалами ревізій правоохоронні органи розпочали 34 досудові розслідування та вручили 11 повідомлень про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. До суду пред'явлено 19 позовів щодо відшкодування втрат фінансових і матеріальних ресурсів на загальну суму 3,3 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.11*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

ЕС советует властям Украины еще больше поднять тарифы ЖКХ.

Правительству Украины в 2016 г. необходимо сосредоточиться на продолжении реформирования финансового и энергетического секторов. Об этом говорится в отчете Европейского банка реконструкции и развития. «Необходимо и далее усилить банковский надзор для предотвращения кредитования связанных лиц, продолжить рекапитализацию банков и параллельно построить систему урегулирования просроченных кредитов», – отмечается в документе.

Также необходимо улучшить корпоративное управление НАК «Нефтегаз Украины». При этом дефицит бюджета компании необходимо сократить путем повышения тарифов на природный газ и отопление наряду с сопутствующими реформами социального обеспечения, полагают в ЕБРР.

Кроме того, по мнению ЕБРР, правительству Украины надо продолжить работать над созданием современной государственной службы. «Это позволит внедрить план четыре “Д” Президента Украины П. Порошенко, который включает дерегуляцию, деbüroкратизацию, деолигархизацию, децентрализацию», – отмечается в документе.

Как известно, в текущем году власти подняли в семь раз тарифы на газ для украинцев, заморозив при этом размеры пенсий и зарплат. Тарифы на отопление возросли в два-три раза. При этом «Нефтегаз» по итогам года прогнозирует убыток в 60 млрд грн. По сообщениям СМИ, глава «Нефтегаза» А. Коболев в ноябре прошлого года переехал в закрытый коттеджный поселок под Киевом, в котором цена особняков начинается от 1 млн дол.

Ранее А. Коболев заявил, что, несмотря на снижение цен на импортируемый газ для «Нефтегаза» и возможное уменьшение налоговой нагрузки на украинские газодобывающие компании, тарифы на газ для украинцев не будут снижаться (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 11.11*).

***

Украина достигла наибольшего прогресса в очищении банковской системы и повышении ее сопротивляемости дальнейшим стрессам среди стран в регионе Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР). Об этом говорится в отчете банка (<http://korrespondent.net/business/financial/3587954-ebrr-fynsektor-ukrayny-pokazal-prohress>).

«За последний год был замечен ощутимый прогресс в финансовом секторе, который все еще подвержен влиянию различных кризисов, охватывающих регион. Украина является страной, достигшей наибольшего прогресса в этом вопросе. В Украине с 2014 г. закрыто более 50 банков, которые характеризовались непрозрачной структурой собственников, активным кредитованием связанных лиц и слабым корпоративным управлением», – констатируется в документе.

Вместе с тем, по оценке экспертов ЕБРР, банковский сектор в Украине будет оставаться под давлением из-за сильной девальвации гривни и усиления кредитных рисков. «Рекапитализация банков продолжается, при этом были приняты регуляторные меры, включая правила по кредитованию связанных лиц, для того чтобы сделать банковский сектор более устойчивым», – отмечается в документе.

Напомним, в начале октября глава Нацбанка В. Гонтарева заявила, что регулятору удалось стабилизировать ситуацию на финансовом рынке и «очистить» банковский сектор.

В то же время экс-глава НБУ С. Арбузов заявил, что, вопреки заверениям чиновников, банковский кризис в Украине в самом разгаре, а реформа банковского сектора не завершена (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.11*).

***

Украинский экспорт упал на глобальном уровне, причем не только в ЕС. Об этом заявила еврокомиссар по торговле С. Мальмстрем в интервью информагентству УНИАН в Брюсселе, отвечая на вопрос о причинах падения украинского экспорта в ЕС за последний год, несмотря на снятие таможенных барьеров для украинской продукции.

По словам С. Мальмстрем, это произошло в том числе из-за большого количества внешних факторов: российское эмбарго, война, то, что происходит в украинской экономике в целом. «Кроме того, в глобальном масштабе снизились цены на некоторые из ваших продуктов на экспорт – металл, сельскохозяйственная продукция. Это также сыграло свою роль», – отметила она.

По словам еврокомиссара, она не может обещать, что с 1 января все сразу изменится – после вступления в силу соглашения о свободной торговле между Украиной и ЕС. «Но мы начнем долгосрочное партнерство, облегчая вход для украинской продукции. Работая с вами, чтобы помочь получить сильную экономику, помогая вам поднять стандарты вашей продукции, получить своего рода штамп высокого качества, чтобы их можно было экспортировать не только в Европу, но и в другие страны в вашем регионе. И, конечно, в проведении реформ, которые необходимы», – сказала С. Мальмстрем.

Вместе с тем она затруднилась ответить на вопрос, какие виды украинской продукции будут востребованы в ЕС. «Очень трудно делать такие прогнозы, учитывая сложную ситуацию в Украине, борьбу, которая у вас есть в некоторых местах в вашей стране. И, конечно, это зависит от того, что может быть конкурентным. У вас есть достаточно конкурентная продукция сельского хозяйства. Я считаю, что она будет в центре внимания. Но это также может быть техника или фармацевтическая продукция. Очень трудно сказать», – резюмировала С. Мальмстрем (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Украинцы в октябре продали валюты на 104,7 млн дол. больше, чем купили.

Украинцы в октябре 2015 г. в официальных пунктах обмена купили наличной иностранной валюты всего на 68,7 млн дол., при этом продали на 173,4 млн дол. Таким образом, продажа валютной «налички» превысила объем покупки на 104,7 млн дол. Об этом свидетельствуют официальные данные Национального банка.

В сентябре украинцы продали 214,5 млн дол., при этом купили в обменниках 47,6 млн дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 9.11).

i***

За месяц цены на сахар в Украине возросли на 12 %.

Повышающие тенденции связаны с необоснованными спекуляциями относительно возможного дефицита сахара в этом сезоне. Средняя оптовая цена на сахар на внутреннем рынке Украины в период с 8 октября по 4 ноября возросла на 12 %. Об этом говорится в сообщении ГП «Госвнешинформ» (<http://korrespondent.net/business/economics/3587541-zamesiats-tseny-na-sakhar-v-ukrayne-vyrosly-na-12>).

Как отмечается, повышающие тенденции связаны, как с необоснованными спекуляциями относительно возможного дефицита сахара в этом сезоне, так и с реальным ростом себестоимости производства данного продукта в связи с девальвацией гривни. «В связи с сокращением посевных площадей под сахарную свеклу, а также сложными погодными условиями, в этом году прогнозируется урожай сахарной свеклы значительно меньше, чем в прошлом и соответственно меньший объем производства сахара», – говорится в сообщении.

В пресс-службе также отметили, что переходные запасы товара с прошлого сезона, меньший объем потребления продукта в этом сезоне и более высокая сахаристость корнеплодов, соответственно больший выход готового продукта из них должны препятствовать росту цен на рынке.

«Несмотря на неплохую урожайность сахарной свеклы в этом году, ее сахаристость, практически одного уровня оценки потребления и предложения сахара, в текущем сезоне цены на него в Украине будут все-таки расти из-за роста цен на импортные составляющие себестоимости производства данного продукта по мере девальвации гривни», – заявил эксперт «Госвнешинформа» А. Порембский (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 10.11).

***

В период с 9 по 13 ноября Фонд гарантирования вкладов физических лиц планирует продать активы девяти неплатежеспособных банков на сумму 347,89 млн грн. Об этом сообщает УНН со ссылкой на пресс-службу ФГВФЛ.

В частности, выставляются основные средства ПАО «Банк “Меркурий”» – на 60,67 млн грн, ПАО «КБ “Актив-Банк”» – на 34,64 млн грн, ПАО «Экспобанк» – на 224,45 млн грн, ПАО «Демарк» – на 14,08 млн грн.

В то же время среди выставленных на продажу есть активы и права требования по кредитам ПАО «Реал Банк» – на 3,77 млн грн, банка «Золотые ворота» – на 390 тыс. грн, ПАО «Легбанк» – на 3,27 млн грн, АО «Грин Банк» – на 4,25 млн грн, ПАО «Порто Франко» – на 2,31 млн грн.

Добавим, Фонд гарантирования вкладов физических лиц в период со 2 по 6 ноября продал активы шести неплатежеспособных банков на сумму 5,78 млн грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). –

2015. – 11.11).

***

«Радикал Банк» ликвидируют.

Фонд гарантирования начал ликвидацию «Радикал Банка» в соответствии с Постановлением правления НБУ от 9 ноября 2015 г. № 769 «Об отзыве банковской лицензии и ликвидации Радикал Банка». Об этом сообщает пресс-служба фонда.

Фонд гарантирования делегировал полномочия ликвидатора банка А. Савельевой на два года с 10 ноября 2015 г. до 9 ноября 2017 г. включительно.

12 октября Фонд гарантирования продлил временную администрацию в «Радикал Банке» до 9 ноября 2015 г. включительно.

Указанный банк был отнесен к категории неплатежеспособных 7 апреля 2015 г. в связи с осуществлением рискованной деятельности (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 11.11).

***

Фонд гарантирования вкладов продлил сроки ликвидации банка «Украинский финансовый мир» на два года – до 12 ноября 2017 г. включительно. Об этом говорится в сообщении фонда.

Этим же решением фонд продлил полномочия ликвидатора УФМ Р. Оберемко. Ликвидатор – сотрудник Фонда гарантирования (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 10.11).

***

В Украине наметился дефицит валюты.

В валютной жизни украинцев намечается шторм. На рынке снова начался дефицит наличного доллара. Причина, по мнению экспертов, в том, что экспортеры придерживают валютную выручку, а народ стал активнее скупать баксы в банках, что приводит к их нехватке.

Как пояснили нам эксперты, НБУ не смог вынудить экспортеров продавать доллары, из-за чего последние начинают придерживать выручку. Таким образом они стараются сделать валютные накопления из-за рисков. Этим они создают так называемое накопление отложенного спроса.

«По данным за октябрь, можно говорить не только об увеличении спроса у населения, но и о выходе сектора из тени. Невысокая стоимость доллара позволила людям покупать валюту через официальную банковскую структуру, а не у серых и черных дилеров (в обменниках и у менял. – Прим. ред.). Со временем доллар скупают все больше, не оставляя его в банках», – пояснил нам ведущий эксперт ForexClub А. Шевчишин.

По словам экспертов, на дефицит также влияют непонятная ситуация с коалицией и отложенный транш от МВФ из-за налоговой реформы и бюджета. Напомним, очередной транш в 1,7 млрд дол. должен был пойти в золотовалютные резервы НБУ и на укрепление гривни.

Но президент Укрналитцентра А. Охрименко считает, что нынешний спрос на валюту сформировался еще в марте. «НБУ продает доллары только по списку, определяя, кому их продавать, а кому нет. Доллар вскоре может вырасти до 25 грн. У нас нависает скала в виде отложенного спроса, который сложно посчитать. По мере того как НБУ будет отпускать ограничения, есть риск, что доллар будет расти. Потолок есть в виде числа 40. Но, надеюсь, НБУ такого не допустит», – резюмирует А. Охрименко.

Кроме того, эксперты напоминают, что к Новому году доллар все равно просядет. «В то же время из-за начала отопсезона у нас увеличиваются расходы на покупку газа в РФ. Думаю, что доллар будет колебаться в пределах 22–25 грн», – сказал нам старший экономист МЦПИ А. Жолудь. Спрос же на валюту, вероятно, останется на нынешнем уровне, поэтому некий дефицит доллара возможен, но ситуация не будет критической (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Украина сократила потребление электроэнергии за 10 месяцев на 12 %, отмечает Минэнергоугля. В Украине потребление электроэнергии в январе – октябре 2015 г. сократилось на 12 % – до 97,7 млрд кВт·ч по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Об этом сообщили УНН в пресс-службе Министерства энергетики и угольной промышленности.

По информации министерства, за 10 месяцев, в частности, промышленность сократила потребление электроэнергии на 18 % – до 41,7 млрд кВт·ч; сельхозпотребители – на 4 %, до 2,8 млрд кВт·ч; транспорт – на 9,1 %, до 5,5 млрд кВт·ч; коммунально-бытовые потребители – на 8,1 %, до 12,4 млрд кВт·час.

Также зафиксировано сокращение потребления электроэнергии населением – на 5,9 %, до 29,9 млрд кВт·ч и другими потребителями – на 8,5 %, до 5,4 млрд кВт·ч.

Как сообщили в Минэнергоугля, в течение января – октября 2014 г. в Украине потребление электроэнергии составило 110,8 млрд кВт·ч (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 11.11).

***

Єврогрупа знизила прогноз економічного зростання в країнах ЄС. Висновок зроблено на основі опублікованого минулого тижня осіннього економічного прогнозу ЄС 2015 р. (<http://ua.korrespondent.net/world/3587554-yevrohrupa-znyzyla-prohnoz-ekonomichnoho-zrostannia-v-krainakh-yes>).

Єврогрупа прогнозує продовження відновлення економічного зростання в країнах, що входять до неї, хоча це буде повільніше, ніж передбачалося раніше.

Як зазначив голова Єврогрупи Є. Дейсселблум за підсумками зустрічі міністрів фінансів, що відбулася в понеділок, 9 листопада, на темпах зростання позначилося уповільнення економічного зростання в Китаї та інших країнах з ринковою економікою.

Міністри фінансів Єврогрупи погодилися, що «потрібні додаткові зусилля для переходу відновлення в економічне зростання в рамках стратегії, що включає здорову фіскальну політику, структурні реформи та інвестиції».

Єврогрупа вітала пропозиції Єврокомісії у сфері економічного управління, назвавши їх «першим внеском у дискусію щодо завершення створення Економічного і валютного союзу».

Раніше Міжнародний валютний фонд зберіг прогноз падіння економіки України за підсумками 2015 р. на рівні 9 % при інфляції 50 %, дефіциті платіжного балансу в 1,7 % ВВП і безробіття 11,5 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 10.11).